

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Velja po pošti
48. 30. kr. na leto.

Štev. 4. V Celovcu 15. aprila 1869. XVIII. tečaj.

Pridiga za 4. povelikonočno nedeljo.

(Tri pomladanske cvetice zoper žalost; gov. J. A—st.)

„Žalost je napolnila vaše serce“. (Jan. 16, 6.)

V v o d.

Ni čuda, da so aposteljni žalostni bili, ker jim je Jezus napovedal, da jih bo zapustil. On jim je bil vse, iz ljubezni do njega so zapustili vse, in zdaj — jih hoče zapustiti! Kako bi ta ločitev njih serca ne bila vžalila? Pa Jezus jih zavoljo te žalosti ljubeznivo posvari. Reče jim: „Jes grem k njemu, kateri me je poslal, in nobeden iz med vas me ne vpraša: Kam greš? Temuč, ker sem vam to govoril, napolnila je žalost vaše serce. Ali jes vam resnično povem, da za vas je dobro, da jes grem. Zakaj ako ne grem, tolažnik ne bo k vam prišel, ako pa grem, vam ga bom poslal“. Jezus tukaj graja njih preveliko žalost, ker izvirala je iz velike ljubezni do njega; — kaj bi Jezus še le dandanašnji rekel k tisti posvetni, prazni ali še clo pregrešni žalosti, v katero je toliko ljudi vtopljenih? Eden postavi žaluje, ker se njegove želje ne spolnijo; drugi, ker ga ljudje premalo časté; tretji, ker je v časno škodo prišel i. t. d. Taka prazna, nečimerna žalost Bogu ne more dopasti. Vsak oče hoče vesele otroke, vsak gospod vesele služabnike, vsak kmet vesele hlapce in dekle imeti, in noben predpostavljeni ni zadovoljen, če se njegovi podložni nejevoljno žalostno in černo deržé; tako tudi Bog, naš Oče in Gospod hoče, da mu mi, ki smo njegovi otroci in služabniki, z veselim srcem služimo.

Ljubi moji! jes bi rad k temu pripomogel, da bi zmiraj veselo serce ohranili, in da bi se obvarovali prazne posvetne žalosti. Zato sem ta prijetni mesec šopek lepih cvetlic nabral, in jih med vas razdeliti hočem, take cvetlice, ki nikoli ne vsahnejo, in svojega prijetnega duba nikoli ne zgube, in slehernemu, ki jih pri sebi nosi, vsaki čas veselo serce delajo. Take cvetlice so nauki božje modrosti, zakaj božja modrost sama govori: „Moje cvetlice so sad častitljivosti in poštenosti.“ (Sir. 24, 23.) Denite si te pomladanske cvetlice ne samo na persi, ampak globoko v serce, t. j.: zapomnite si za vse žive dni dobre nauke, ki vam jih dam, kot pomoček zoper žalost.

1. Ne želite, da bi se zmiraj vse po vaši volji godilo.

2. Nikoli se preveč v ptuje reči ne vpletajte.

3. Imejte vse, kar je časnega le za malenkost, le za nečimernost.

Če si te tri nauke zapomnite, če te tri pomladanske cvetlice vedno pri sebi nosite, vselej bo v vašem sercu vesela pomlad, vse žive dni ne bote nikoli nezmerno žalovali.

Razlaga.

1. Nikar ne poželjajte, da bi se zmirej vse po vaši volji godilo. Še le v nebesih bo vse tako, kakor bi mi radi imeli; tukaj na zemlji pa se ne more vselej vse po naših željah goditi; sicer bi že v tem življenji nebesa imeli. Da bi pa dvojne nebesa imeli, nebesa v tem življenji, in nebesa spet po smerti, to, ljubi moji, ne more biti. Ne, le to ne, da bi se vselej naša volja zgodila; zakaj naša volja je dostikrat hudobna, in če je tudi včasih dobra, je vendar boljši za nas, če se ne zgodi to, kar mi hočemo, ali če se zgodi kaj, kar je nam zoperno.

a) Naša volja je dostikrat hudobna, mi dostikrat hočemo kaj, kar bi nam škodljivo bilo, ko bi se zgodilo. „Ne vesta, kaj prosita“ (Mat. 20, 22.), rekel je Jezus bratoma Janezu in Jakopu, ko sta prosila za prve sedeže v božjem kraljestvu. Bog pa, kateri vse vé, tudi nar boljše vé, kaj je dobro za nas. In on nas

ljubi, kakor dober oče, kader nam ne dopusti, kar mi nespametni otroci hočemo. Mi smo včasih kakor neumni otroci. Otrok, kader lep nož ali svitle škarje zagleda, hoče to svitlo orodje tudi precej imeti, in joka in vpije, če mu ga ne dajo; pa moder oče, pametna mati vendar le otroku noža, škarij ne da, da se ne zbode ali ne vreže. Ljubi moji! ne bodite toraj žalostni, nikar precej ne jokajte, kakor hudobni otroci, če Bog ne dopusti, da bi se zgodilo, kakor vi hočete; ampak verujte, da vaša volja ni dobra, in Bog bolje meni z vami, ker nesrečo od vas odverne, vam noža, škarij ne da, s katerimi bi se ranili; vam tistega ne dovoli, kar bi bilo vaši časni in večni sreči škodljivo.

b) Pa naj bo, da bi bila vaša volja resnično dobra, in bi se vendar ne zgodila, ali bi takrat ne smeli žalostni biti? Pač, takrat bi smeli žalovati, pa ne nezmerno žalovati. Sv. Pavl je zlo žaloval zavoljo nejevere Judov (Rimlj. 9), ki njegovega uka niso sprejeli. Kristus sam je bil na oljski gori žalosten do smerti zavolje pogube toliko ljudi, ki ne bodo po njegovem evangeliju živeli. Pa Kristus, sv. Pavl in vsi svetniki so se v božjo voljo vdali, in so rekli: „Oče, ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi.“ (Luk. 22, 42.)

Vi, ljubi hišni očetje in matere! imate morebiti razberzdane otroke, nepokorne posle, moža, ki pijančuje in zapravlja, ženo, ki je zmiraj čmerna, navtisljena in svojoglavna. Vi bi radi imeli, da bi otroci bili pobožni, posli pridni, mož varčen, žena prijazna in poterpežljiva. Vaša volja je dobra, in boleti vas mora, če so vaše prošnje in opominjevanja zmiraj zastoj. Da vas boli, to še ni greh, toda preveč nikar ne žalujte, ne bodite zato maloserčni, in upanja nikar ne zgubite, če se po vaši volji ne godi. Mislite, kako dobra je božja volja, in vendar je vsakdan od toliko hudobnih ljudi prelomljena. Bog pa zato ne žaluje, On miren ostane, če tudi ljudje njegove volje ne spolnujejo. Posnemajte Boga, nikar se ne jezite, poterpite, če se po vaši volji ne godi, kakor Bog usmiljeno prizanaša, kader ljudje njegove zapovedi prelomljujejo: to je gotovo nar večja čednost, če svojega Boga v poterpežljivosti posnemate. To je tudi tolažba duhovnega pastirja, kader marsiktere terdoglavne ovčice njegovega opominjevanja ne poslušajo, in zmirej oterpnjene ostanejo. Pri tem pa ne smete upanja zgubiti, le počakajte, s časom se zna še vse zgoditi, da se vaša dobra volja spolni. Kdor se letos ne spreoberne, zna se drugo leto, ali čez nekaj let spreobertiti. Zato le nikar ne nehajmo, s prošnjo in svarjenjem, z ljubeznijo in resnobo svoje ljudi k poboljšanju vabiti: kdo vé, ali se s časom ne zgodi še, kar se do zdaj zgodilo ni. In če s svojim prizadevanjem tudi nič ne opravimo, saj mi

nismo krivi, kader se greh dela. Mi svojo dolžnost spolnujemo, in bomo za svojo gorečnost plačilo prejeli, če je tudi naše prizadevanje zastonj. Sv. pismo pravi: „Vsak pa bo lastno plačilo prejel po svojem delu“ (I. Kor. 3, 8). Glejte, delo bo poplačano, ne prid dela. Delati zamoremo in je naša dolžnost; da pa naše delo tudi kaj prida prinaša, to pa ni v naši moči, to je na božjem žegnu in na prosti volji drugih ljudi ležeče. Bog vsakemu človeku zapoveduje, naj njegove zapovedi spolnuje; toda sili pa nikogar ne, če noče zveličan biti. Tako hočemo tudi mi svoje podložne opominjati, naj se poboljšajo, siliti pa jih ne moremo, in zato tudi nezmerno ne žalujmo, če ne vbogajo, zakaj za svojo nepokorščino bodo sami odgovarjali, ne mi.

2. Drugi pripomoček zoper žalost je ta: da se brez potrebe nikoli v ptuje reči ne mešate. Pregovor pravi: „Kar te ne peče, ne pihaj“, to se pravi: kar ti nič mar ni, to pusti v miru, v to se nikar ne vtikaj. Pridna Marta v evangeliju si je le v svoji hiši veliko opraviti dala, in vendar jo je Gospod posvaril: „Marta, Marta, ti si skerbna, in si veliko prizadevaš“ (Luk. 10, 41.); kaj bi ji bil še le rekel, ko bi bila po družih hišah in po ulicah opraviti si dajala? Ko je sv. Pavl kristjane opominjal: „Bratje, prosimo vas, prizadenite si, da bote pokojni“, precej pristavi: „In deržite se svojega opravila“ (I. Tes. 4, 11.). Ja ljubi moji! potlej bote v miru živeli, in se marsiktere sitnosti obvarovali, če pri svojem delu ostanete, in se zato ne zmenite, kaj drugi delajo. Kdor pa dosti za druge ljudi skerbi, in se vtika v take reči, ki mu nič mar niso, večidel naleti, in si pred ali pozneji nevošljivost, jezo in sovraštvo nakoplje, ki nam mir in pokoj podira, in žalost napravlja.

Posebno tisti ljudje, si veliko žalosti sami napravljajo, kateri se z drugimi ljudmi radi prepirajo. Tak je bil mladi Izmael, od kterega je angelj predpovedal: „Ta bo divji človek, njegova roka bo zoper vse, in roke vseh bodo zoper njega“ (I. Mojz. 16, 12.). Vi tožite, da vam ljudje niso dobri; ali veste, zakaj vam niso dobri? zato ker tudi vi ljudem niste dobri. Pustite ljudi v miru, in bodo tudi vas v miru pustili. Volkove, medvede in druge divje zveri ljudje le zato preganjajo, ker te divje zveri ljudi napadajo, in jim škodo delajo. Judovski kralj Amazija bi ne bil ob svojo krono, ob deželo in ljudi prišel, ko bi ne bil Izraelskega kralja Joa-ta tako prederzno k vojski nadražil (IV. Kralj. 14, 13.). Velikan Goliat, ki ga je pastirček David s kamnom vbil, ne bil bi poštenja in življenja zgubil, ko bi ne bil tolikrat in tako prevzetno Izraelcev na boj klical. Nar veči križ si človek večidel sam naredi. Nikar torej nikoli sami prepira ne začenjajte, in se bote

marsikterih zopernost in nadlog obvarovali. Nikar drugih ljudi ne nadlegujte, ne zaničujte in ne dražite, in potlej tudi drugi vas ne bodo nadlegovali, zaničevali in dražili.

3. Čeravno pa svojo voljo zatajujemo, in se v ptuje reči ne vtikamo; vendar le bomo, dokler smo na zemlji, malokdaj brez nadlog, ktere naše serce žaliti, in v nepokoj pripraviti zamorejo. Kakšen pripomoček pa bomo potlej imeli, da vsaj nezmerno žalost iz serca odpravimo? Boljšega pripomočka ne vem, kakor je ta misel, da vse časno bo konec vzelo, da vse časno je le mala, nečimerna reč, ki ni vredna, da bi si jo preveč k sercu jemali.

Tako je Kristus svoje učence tolažil, ko je slovo od njih jemal: „Še malo, in me ne bote vidili“. (Jan. 16, 16.) Ves čas, pravi sv. Avguštín, od Kristusovega vnebohoda do sodnega dne, ko se bo Kristus spet prikazal, imenuje le malo reč, naj nas uči, da vse, kar se nam v tem življenji prigodi, je v primeri z večnostjo le mala reč.

Kaj bi torej preveč žalovali, kader kako časno reč zgubimo? „Še malo“, če pred ne, pa ob smerti bi jo vendar le zgubiti morali.

Kaj bi preveč žalovali, če nas kaka časna nadloga stiska. „Še malo“, če pred ne, pa ob smerti bo vse prestano.

Pač res! človeško življenje na zemlji je kakor igra, pri kateri eden zdaj zgubi, zdaj dobi. V našem življenji je ravno taka. Sreča in nesreča, dobro in hudo, veselje in žalost se vedno versti, kakor se luč in tema, dan in noč, vročina in mraz, solnce in dež zmiraj versti. Pri ti spremenljivosti, pri ti igri sedajnega življenja, kaj si moramo misliti? Tako moramo misliti, kakor pameten igravec, če z veseljem igrati hoče. Če dobi, se zato ne prevzame; zakaj misli si: jutri znam spet zgubiti. Če zgubi, zato ni nejevoljen, zakaj misli si: drugikrat znam že spet dobiti. Tako, kristjan moj! misli tudi ti, kader ti božja previdnost dobro in hudo pošilja. Kader se ti hudo godi, ne bodi žalosten; zakaj kmalo zna spet boljši biti. V vseh prigodkih primeri čas svojega življenja s prihodno večnostjo. Če si kaj zgubil, ali kako škodo imel, misli: A! saj nebesa še niso zgubljene. Če moraš bolezen, revščino, zaničevanje, preganjanje terpeti, misli: A! zato še nisem v peklu! Vzemi vso svojo vero na pomoč, spomni se, da božja beseda nas uči, da po poti križa in terpljenja bomo prišli v večno veselje, potlej boš kmalo razumel, zakaj je sv. ap. Jakop pisati zamogel: „V veliko veselje si štejte, moji bratje! kader padete v mnogotere skušnjave. (Jak. 1.)

To bi bilo vse prav, mislil si bo morebiti marsikteri, pa tega vendar ne morem terpeti, da si ljudje jezike nad meno brusijo, in tako hudo od mene govoré. Ljudje me hudo sodijo, vse, kar storim, le na slabo obračajo, in mi poštenje jemljejo. Ljubi moji, ali niso tudi od Kristusa, od aposteljnov in od svetnikov hudo govorili? Ali si mar boljši, kakor so bili ti? Če si le nedolžen, če le z Jobom reči moreš: „Glejte, v nebesih je moja priča“. (Job.3.) Kaj vprašáš za ljudi, če le pri Bogu nisi zaničevan. Ljudje tudi od kralja in cesarja govoré, pusti jih, naj govoré tudi od tebe; vsak ima svojega hvalivca in gerdivca. Če te tukaj grajajo, boš tamkej hvaljen. Vsem ljudem pa ni mogoče vstreči. Misli na mlinarja in njegovega sina, ki sta gnala osla na prodaj. Ko z oslom po cesti gresta, srečata konjika, ki ju tako nagovori: Sta pač pametna, da pustita osla praznega, vidva pa za njim peš caplata, mar naj ga eden zajezdi. Res je taka, pravi mlinar, in veli svojemu sinu na osla. — Ko gresta dalje, doideta nekega voznika, ki dečka tako naleti: O ti nesramni paglavec; ali se spodobi, da ti jahaš, tvoj oče pa za tebo sopé? Fantič stopi tedaj doli, in oče se spravi na osla. — Malo časa po tem srečata pa kmetico, ki je cajno češenj domu nesla, in mlinarja pozdravila rekoč: Vi ste vendar kaj neusmiljeni, da tako široko in prostorno na oslu sedite, sina pa v blatu pustite! — Mlinar vzame tedaj še sina k sebi na osla. — Komaj prideta malo dalje, začne že neki čednik, ki je blizo ceste živino pasel, na nju vpiti in pravi: To se pravi živino terpinčiti! O ubogi osliček! pri vama ga mora gotovo konec biti! — Kaj pa hočeva zdaj storiti? vpraša deček svojega očeta, da bova ljudem vstregla? ali bi ga na nosilnici na prodaj nesla? Nabašeta tedaj osla, in ga neseta, ali zdaj so se jima ljudje še le prav smejali. Neumni mlinar pa v nevolji, da ljudem nikakor ne vstreže, osla, ki bi ga bil lahko prodal, v vodo potisne. Ti pa bodi bolj pameten: Stori, kar je prav, in nikogar se ne boj. Stori, kar je prav, in pusti ljudi, da govoré, in pse, da lajajo.

S k l e p.

Te tri rožice si vtisnite v serce, in gotovo bote dosti tolažbe in veselja imeli v svoji žalosti. Po kratki žalosti na zemlji pa nastopi večno veselje v nebesih: „Grem k Očetu“. Amen.

Pridiga za 5. nedeljo po veliki noči ali križno nedeljo.

(Zakaj se obhajajo križne procesije; česa moramo v teh dneh
posebno prositi? gov. F. R.)

„Prosimo in bote prejeti, da bo vaše veselje popolnoma“. (Jan. 16, 24.)

V v o d.

Prebivavci Gaca imenovanega mesta v Palestini so bili prav terdi pagani ali neverniki, držali so se svoje stare vere in niso hotli kerš. resnic poslušati. Leta 398 nastane med njimi prav huda suša in bati se je bilo za prihodnje dni slabe žetve, pomanjkanja in gladú. Ko je suša že več tednov terpela, in ko nebó le ni dalo dežja na posušeno zemljo, zbrali so se pagani v tempeljnu svojega boga, ki je dež dajal. Darove so njemu doprinašali in častivne pesmi prepevljali brez prenehanja celih sedem dni. Ker pa Marnas, njih bog, le vendar dežja ni dal, podali so se mermraje in nezadovoljni domú.

Prišli so na misel, da so vse to zadolžili kristjani in posebno njih škof Porfiri, kateri je ko sovražnik krivih bogov med njimi prebival. Pa tudi Porfiri se je podal s svojimi tristo kristjani iz mesta, in obiskali so vsi vkup bližnje cerkve, da bi na grobih mučencev Boga pomoči prosili. Ko so se pa vernili v mesto, našli so mestne vrata zaperte; pagani so to storili, da bi nad kristjani svojo jezo si ohladili. In tukaj pred vratmi so stali kristjani do dveh ur in čakali, da bi Bog uslišal njih prošnje in njih jok v veselje spremenil. In glej! meglé so naglo prepregle nebo in kmalo je začel liti dež, ki so ga že tako dolgo pričakovali. Ko mestnjani to vidijo, odperli so jim vrata, veselo so ž njimi šli ter klicali: „Kristus je zmagal, on sam je Bog!“ In veliko paganov se je dalo kerstiti, ker so po tem čudežu spoznali, da je Bog kristjanov pravi Bog.

Glejte, ljubi moji! kakor tukaj tako je Bog že velikokrat uslišal prošnje zvestih služabnikov svojih. In kakor nekdanj Porfir s svojimi verniki, tako bomo tudi mi (duhovniki s svojimi farmani) hodili čez svoje polja in travnike, in bomo skupne prošnje pošiljali k našemu Očetu v nebesih, ki je Gospod vsega stvarjenja. Da bote pa vedeli, kaj in kako da morate prositi, zato vam hočem danes razložiti:

1. Čemú so križni dnevi vpeljani in
2. česa moramo te dni Boga posebno prositi?

Jaz začnem v imenu tistega, kateri je rekel: „Prositi in sprejeli bote“, zatoraj poslušajte me!

I. del. Čemú so križni dnevi vpeljani?

1. V težavah in potrebah, ki zadenejo našo dušo in naše truplo, tam bi prijatelj dostikrat prav rad pomagal prijatelju in sosedu, pa ni mu vselej mogoče, dostikrat presegajo stiske vso človeško pomoč. Kako tolažbe-polna je ob takih urah za nas resnica, da čuje nad nami vsemogočen in neskončno dobrotljiv Gospod, kateri nam pomagati zamore in tudi pomagati hoče, če se z zaupanjem in ponižno prošnjo k njemu obrnemo. In to spoznanje svoje slabosti in nezmožnosti z zaupanjem v božjo vsemogočnost in dobrotljivost: to je vabilo že od nekdanj pobožne kristjane, da so v svojih posebnih potrebah pri Bogu iskali pomoči. Zakaj bi mar kristjan ne obračal se k Bogu v svoji potrebi, saj nam je sam Zveličar naš prav jasno obljubil pomoč, ko je rekel: „Resnično resnično vam povem, ako bote Očeta za kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal“.

2. Tako ima že vsak človek za se vzroka zadosti, da prosi v svojih posebnih potrebah za samega sebe. Pa najdejo se tudi potrebe, ktere ne zadenejo le enega samega človeka, temoč jih več ali vse ljudi enega kraja ali ene dežele. Da bi bili obvarovani kuge, vojske in lakote, da bi imeli mirne čase in zdrave dni, da bi solnce sijalo in pohleven dež ob pravem času zemljo rosil, da bi Bog sad zemlje dal in obranil, to so potrebe, ktere zadevajo vse ljudi, nikar le enega samega. To so skupne ali splošne zadeve, zatoraj se tudi spodobi, da vsi vkup Boga prosijo in v splošnih zadevah z združenimi prošnjami pomoči iščejo. To pa tem več, ker je naš Zveličar sam obljubil „da bo sredi med njimi, kjer se dva ali tri (ali jih več) znajdejo v nje-

govem imenu“. Glejte, v tem leži pomen in začetek procesij! V imenu božjem se shajamo tudi mi, da bi pri procesiji skupaj Boga prosili, naj blagoslovi nas in delo naših rok, naj nam vsem ohrani naše žitno polje. Zatoraj smemo tudi terdno zaupati, da bo on med nami, in da bo naše prošnje uslišal, če pridejo iz ponižnega in pobožnega serca.

3. Okoli leta 469, ko je bil sv. Mamert škof mesta Vienne na Francoskem, tedaj so kazale se čudne in strašne prikazni v natori. Bog je kaznoval hudo ljudstvo in poslal jim je vojsko, pogoste potrese in velike požare; divje zveri so prišle celó v mesto in so strašile stiskano ljudstvo. Tedaj je sv. Mamert spet vpeljal pobožnost treh križnih dni, ktera je bila že prej, ob času sv. Avgušтина, v navadi. In sv. papež Leo III. (795—816.) so pozneje to tridnevno pobožnost za vso keršansko cerkev zaukazali, in na dni pred Kristusovim vnebohodom postavili. Tako pové nam zgodovina. — Čeravno je bilo potem še več praznikov in pobožnost vpeljanih, pa zavolj mnogoterih nespodobnosti, ki so se zraven godile, od cerkvene in deželjske oblasti spet odpravljenih, ti trije dni so ostali kristjanom še vselej ko pravi dni pokore in ponižnih prošenj za dušno in telesno srečo ljudi.

4. Zamogel bi pa kdo ugovoriti in reči: Bo mar Bog zavolj naše molitve in zavolj naših prošenj natorne postave žaderžal, po kterih se spreminja dež in lepo vreme, toča in suša, grom in blisk? Gotovo bo to storil, ako on to za potrebno ali koristno spozna, in če pobožno živimo, resnično molimo, in se tako tega vredne storimo. Saj je nam Jezus sam obljubil: „Kar bote Očeta v mojem imenu prosili, to vam bo dal“. Ker je Bog vsegamogočen, zatoraj nam dati zamore; ker je neskončno dobrotljiv, zatoraj nam tudi dati hoče; in ker je neskončno resničen in zvest v svojih obljubah, zatoraj nam tudi gotovo vse to da, kar nam je obljubil, ako smo le po njegovem nauku in po njegovi volji prosili. To zgodi se pa tedaj, kedar za kaj takega prosimo, kar je naši duši ali našemu telesu zares koristno; kader stanovitno in s ponižnim srcem prosimo; kader prosimo s pravo vero, terdnim zaupanjem in gorečo ljubeznijo; kader prosimo vdani v voljo božjo in v imenu Jezusa Kristusa. Če tako prosimo, tedaj Bog gotovo usliši našo molitev. Ako pa nisi bil uslišán, ljubi moj! tedaj znabiti nisi prosil prav po volji in po nauku Jezusovem; ali pa hoče tebi Bog na mesto tega, česar prosiš, kaj drugega in za te boljšega dati. In tega tvoj um zdaj še ne spozna in tvoje oči ne vidijo, zatoraj poterpi.

II. del. Vendar česa moramo posebno prositi?

1. Jezus, ki nam je obljubil, da bomo uslišani, če v njegovem imenu prosimo, on nas je tudi podučil, česa naj posebno prosimo. Rekel je: „Iščite najprej božje kraljestvo in vse drugo vam bo naverženo“. To se pravi: Skerbite najprej, da Bogu dostojno čast skažete in prosite posebno za gnado, da pravično in Bogu dopadljivo živite. Če vi to storite, tedaj bo Bog vašim časnim opraviлом podelil svoj blagoslov, saj skerbi po očetovsko za vse stvari. Ravno tega nas je učil že v Očenašu z besedami: „Posvečeno bodi tvoje ime“. Kako se pa to zgodi? Po grehu in hudobiji gotovo nikar. Zatoraj moramo prositi, da bi število tistih se zmanjšalo, kateri sveto vero in njene služabnike zasmehujejo in zaničujejo. Prositi moramo, da bi tisti svojo zmoto spoznali, kateri hočejo sv. zakon okužiti in razvezljiv narediti; kateri hočejo šolsko podučevanje cerkveni oblasti odtergati in le samo državni oblasti izročiti; kateri hočejo vidnemu namestniku božjemu na svetu vse posvetno vzeti, njega in oropano cerkev pa zadušiti želé. Kristjani! prositi hočemo prav iz serca, da bi Bog število pobožnih in pravičnih kristjanov na svetu pomnožil. Zakaj več ko bo pravičnih na svetu, tem srečnejši bo svet; ker stojimo vsi udje sv. cerkve v zvezi med seboj, tako da zasluženje dobrih del enega tudi drugim pomaga.

2. Spredaj stojé nam toraj dušne dobrote, pa tudi za telesne smemo prositi; na vlasti pa prosimo, da bi Bog odvernil od nas vse to, kar bi nam kako časno nesrečo prinesiti zamoglo. Saj je nas Bog sam učil prositi v Očenašu: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh!“ — Znano nam je, da se dobra rast po solncu, toploti in mokroti ravna; vemo tudi, da prevelika suša in prevelika mokrota škoduje; skušnja pove, da včasi pobije nam toča ali popari slana prav naglo vse upanje obilne žetve. Zatoraj prosimo tudi za dobro in ugodno vreme, katero naše delo pospešuje pa nikar ne podira. To so pa zadeve, ki grejo vsem ljudem. Pri slabi žetvi več ali manj vsi terpé, pri bogati se pa gotovo vsi veselé. Zatoraj se spodobi, da vsi vkup prosijo za to, kar je vsem koristno in potrebno. Ni še zadosti, da bi vsak le za se in za svoj delež prosil; splošna potreba tirja tudi splošne pomoči, in splošna dobrota potrebuje tudi splošne prošnje. Glejte, tako zgodi se, da se podamo vsi vkup v očitni procesiji čez naše polja in travnike, kjer nam cveté in zori veselo upanje obilne žetve na leto. — Glad ali lakota je hud gost in pri ubogih domá. Po večih mestih in tudi že pri nas je začelo med delavci nekaj vreti. Brez dela postopajoči se znajo kmalo tudi postaviti upirati in hudo more iz tega prirasti. Zatoraj moramo tem bolj prositi za dobro

leto, da bojo ubogi si ložeje kaj zaslužiti, in si pošteno živež priskerbeti zamogli.

3. Pa kaj bi nam pomagalo bogato žitno polje, če bi zdravja ne bilo in kuga morila ljudi in živino? Kaj bi nam koristile bogato založene žitnice, in kaj bi počeli s svojim bogastvom, če bi vidili svoje starše, brate, ali sine moriti v kervavi vojski zoper tujega nasilnika, ali v zlobnem puntu zoper cesarja? — Da srečno živimo in svoje imetje varno vživljamo in se ga veselimo: temu je treba še zdravja na domu in miru v deželi. Zatoraj prosimo v litanijah pri vsaki procesiji: „Kuge, lakote in vojske reši nas, o Bog! Da duhovnim in deželskim oblastnikom pravi mir podeliš, prosimo te, o Bog!“ Postaven red, mir in pokoj so prav potrebna podlaga zadovoljnosti in sreče za vsako deželo. Na nas pa leži, da Boga prosimo, naj on razsvetljuje naše predpostavljene, da bojo to spoznali, in le to zaukazali, kar nam je v telesno in dušno srečo; in da bojo vse to zabranili, kar bi nam zamoglo škodovati, bodi si na duši ali na telesu. Težko opravilo imajo posebno zdaj, ko se skoraj povsod nekaj pari in suče, ko začenjajo nekteri ne le samo zoper Rim, temoč tudi zoper vsako postavno gosposko se spenjati. Vendar nikar le samo za predpostavljene, tudi za svoje druge sobrate moramo prositi; starši za svoje otroke in otroci za starše, brati za sestre in sestre za brate, prijatliji za prijatlje, vsi pa za se in za bližnje svoje.

4. Vendar še nekaj je silo potreba. Mir od zunaj nam le malo pomaga, če ga v sercu najti ni; telesno zdravje nam le malo koristi, če je srce bolno. Kjer huda vest kot živ červ v sercu pika od zore do mraka, od mraka do dne, tam prave sreče ni doma. Zatoraj je treba, da tudi prosimo: „Oče naš! odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom“. Skoraj ni verjeti, koliko nesreče pripravi greh nad človeka. Kdo ve za vsako zatiranje sirot, ubogih in udov, ki ga je kak zvit slepar ali zaviden goljuf že napravil? Kdo bi prešteval solz y greh nečistosti zapeljanih sirot? Koliko ženskih bi zamoglo ko poštene device ali pridne gospodinje se veseliti, če ne bi kak zapeljivec iztergal iz njih serca že v zgodnji mladosti nedolžnost in mir? Kdo bi slišati hotel ves jok in poznati terpljenje, ki so ga krive prisege, zavidljivo obrekovanje, lažnjivi jeziki ne le čez posamne osebe, temoč tudi čez cele družine pripravile? Dvakrat nesrečen je pa greh zategavolj, ker ubije ne le samo sreče in zdravja, temoč tudi dušno življenje tistega, ki ga doprinaša. In vendar so vse težave vsled greha le dobrotljivi opomini božji, da bi se grešnik k Bogu obrnil in njega skesano usmiljenja prosil. Pa kako veliko jih je brez serčnega miru, kateri imajo

hudo obdolženo vest; kako veliko jih je brez vere v Boga, kateri nauke božje zasmehujejo, duhovnike pa zaničujejo. Da bi Bog take k pravemu spoznanju resnice pripeljal, da bi on grešnike k pokori nagnil, da bi nam vsem grebe odpustil in nam svojo dopadljivost dal, to moramo te dni tudi prositi. Bog nas bo pa uslišal, saj je njegov Sin sam obljubil in rekel: „Karkoli bote Očeta v mojem imenu prosili, to bote sprejeli“.

S k l e p.

Keršanske duše! Sledeči tri križni dni so toraj od cerkve postavljeni že dolgo časa, da bi v lastnih in tujih, posebno pa v splošnih potrebah skupno Boga pomoči in blagoslova prosili. Prosimi pa moramo najprej za dušne in potem tudi za telesne potrebe, ker so nam obojne koristne in potrebne.

Ako pa hočemo uslišanja upati, tedaj morajo naše prošnje združene biti z resnično skerbjo, da svoje življenje po volji in zapovedi božji uravnamo „zakaj kdor se odverne od postave, tistega molitev je gnjusoba pred Bogom“ (Prov. 28.), pravi sveto pismo stare zaveze. Vendar tudi že v stari zavezi (Lev. 26.) je Bog obljubil: „Ako bote moje zapovedi spolnovali, hočem vam dež dajati ob pravem času, in zemlja bo kali pognala, in s sadjem bo drevje pokrito“. Kristjani! prosimo toraj, da bo naše veselje popolnoma. Amen.

V god Kristusovega vnebohoda.

(Hoja za Kristusom ; gov. —f—.)

„Kdor veruje in je kerščen, bo zveličan“. (Mark. 16, 16.)

V v o d.

Jezus Kristus je prišel na svet, da bi nas rešil iz nezmerne nesreče, v katero nas je bil zakopal Adamov dolg. Rešil nas je res s svojim britkim terpljenjem in svojo grenko smertjo na svetem križu. V grob položen pa ni strohnel v grobu, temveč je resnico svojega poslanstva in svojih nauk poterdil s tem, da je častito vstal od mertvih. Ko pa je zveršil svojo nalogo, dognal svoj namen, za ktereга del je prišel na svet, podal se je spet nazaj, k svojemu Očetu v nebesa. Ravno na današnji dan obhajamo god njegovega častitega vnebohoda. Na Oljski gori je vpričo svojih enajsterih aposteljnov šel gori v nebesa. Gori v nebesih sedi zdaj ob božji desnici, ter ima vso moč in oblast čez vse stvari v nebesih in na zemlji. Gori v nebesih pripravlja stanovanja tudi nam, če hodimo po njegovih stopinjah, ter verujemo v njegove nauke in živimo po njih. Sam nam to poterdi, ter pravi: „Kdor veruje in je kerščen, bo zveličan“. Pomudimo se danes pri tej imenitni resnici, ter resnici od hoje za Jezusom. Poslušajte tedaj, kako zamoremo hoditi za Jezusom tudi mi!

R a z l a g a.

Živela je svoje dni neka vdova. Premožnja ni imela veliko, tem več pa pobožnosti in gorečnosti za dobro izrejo otrok. Imela je desetletno hčerko, Dorotejo (Rotijo) po imenu. Doroteja je bila vsa živa in močno razmišljena. Zato je hudo skerbela mater, da bi se jej ne spridila med tovaršicami. In ker ni imela sama to-

liko časa, kolikor ga je treba bilo v dobro izrejo otroka, dala je deklico v izrejo pobožni učenici, da bi jo odgojila in pobožno izredila v božjem strahu.

Dve leti je ostala pri učNIKOVih in je o tem času lepo rastla v pobožnosti. Ohranila je sicer vse nauke svoje učiteljice v svojem sercu; sosebnost globoko vtisnil pa se jej je v serce nauk, da je treba pri vsem svojem djanju in ravnanju jemati si Jezusa v zgled.

Doroteja se zdaj spet nazaj poverne na svoj dom, in je celi hiši v zgled in tolažbo. Potepežljiva, krotka, pokorna, se nikdar ni pritožila nad nobeno rečjo. Govorila je le malo, in vselej o pravem času; z vsem je bila zadovoljna; pri vseh svojih opravilih, ki jih je oskerbovala, in v vseh stiskah, ktere so jo zadevale, bila je vedno enakomernega duha, vedno pokojnega serca. Bivši vsa sramožljiva je čertila sleherno nečimernost. Do slehernega se je zadržala spodobno in dostojno, ni nikdar od nikogar govorila hudega, bila je postrežljiva do slehernega; in vedno je bila zbranega duha in sklenjena z Bogom.

To nje zadržanje jo je ob kratkem prikupilo celi fari. Spoštovali so jo po večem vsi, in le samo pri nekterih dekletih se je nevošljivost zbudila, in jih jej spremenila v sovražnice. Jele so jo ogovarjati, černiti, in so rekle, da se le hlina, in je hinavka. Molcé je Doroteja preterpela vse to, prenašala voljno iz ljubezni do Jezusa, in ni jenjala, prijazno ravnati z vsemi, kteri so jo ogovarjali. Na posled so se ljudje vendar le lepo prepričali o nedolžnosti Dorotejini, in vse obrekovanje njenih sovražnic je nazaj na nje letelo v njih lastno obilno osramotenje.

Gospod fajmošter, ko vidijo rodovitne dela božje gnade nad tem dekletom, in lepi sad, ki se je prikazal tudi pri tistih, kteri so imeli obhod z njo, zavzeli so se, in rekli Doroteji nekega dne: „Doroteja! povej mi prav odkritoserčno, kako da čez dan živiš, kako se zadržiš v družčini v obhoji s svojimi tovaršicami?“ Doroteja pa pravi: „Častitljivi gospod fajmošter! dozdeva se mi, da prav malo storim v primeri s tim, kar bi mogla in bila dolžna storiti. Nikdar ne bom pozabila, kar je meni, enajstletni deklici, svetovala moja učenica. Rekla mi je večkrat, naj se nad Jezusom Kristusom razgledujem pri vsem svojem djanju in ravnanju in v vsem svojem terpljenju. To storiti se trudim, to storiti si prizadevam, in tako le ravnam: Kader se zbudim in vstanem, postavljam si pred oči nebeško dete Jezusa, ter premišlujem, kako se je on zbudivši, se daroval svojemu nebeškemu Očetu. Kader molim

pride mi v misel Jezus v molitvi; spomnim si, kako je on molil k svojemu nebeškemu Očetu, in sklenem svoje serce z njegovo nebeško pobožnostjo. Kader primem za delo, spomnim si, koliko potu je Kristus pretil za zveličanje moje duše, in koliko truda in dela je prevzel; in tedaj tndi jaz ne memram, marveč zedinjam svoje delo z njegovim delom v ljubezni in vdanosti. Kader mi vevajajo storiti kaj težavnega in trudopolnega, naglo si kar zmislím, kako se je Jezus iz ljubezni do mene podvergel clo smerti na križu, in nato prevzamem voljno in poterpežljivo vse, karkoli mi naročajo, in ko bi bilo tudi še tako težavno in zoperno.

Kader hudo govore od mene, ali pa mi dajo terde in razžaljive besede, ne rečem nič; marveč molče terpim, in si spominjam, kako je Kristus molčé, in brez potožbe terpel vse krivične tožbe, vse obrekovanja, vse britkosti in grozopolno zasramovanje; spominjam si, da je Kristus nedolžen bil, in ni zaslužil, kar so mu storili hudega, da pa sem nasprot jaz grešnica, in zaslužim vse hujše pokorjenje, kakor mi ga le koli zamorejo ljudje prizadati.

Kader jem, postavljam si pred oči Jezusa, ter premišlujem, kako zmerno je živel on, in kako trezno vžival jed, in sicer pred vsem drugim, iz tega namena, da bi si ohranil življenje in zdravje in zamogel tem gorečniši delati za čast svojega nebeškega Očeta. Kader vživam kako zoperno jed, spomnim se na žolč, ktereга je Jezus pokusil na sv. križu, in mu darujem svojo počutnost. Kader sem lačna, ali nimam ničesar, s komur bi si vtolažila glad, nisem zavoljo tega nič nejevoljna; spomnim si namreč, da se je Kristus postil 40 dni in 40 noči, in skelečo lakoto terpel iz ljubezni do mene, in da bi se pokoril za nezmernost ljudi.

Kader se znajdem pri kaki tovaršiji, pokličem si v spomin, kako krotko, prijazno in sveto se je sprehajal Jezus Kristus s svojimi aposteljni. Če slišim, kako pregrešno govorjenje, ali zapazim kaj pregrešnega, kar hitro prosim Boga, naj bi to spregledal, in si spomnim, kako močno je bilo ranjeno Jezusovo naj svetejše serce, kader je videl, da je bil razžaljen njegov nebeški Oče. Če si zmislím na brezštevilne grehe, kateri se doprlnašajo na svetu, in kako močno se Bog žali na zemlji: žalovaje zdihujem nad tem, in se sklenem z milobo, ktero je občutil Jezus, kader je s solznim očesom govoril svojemu Očetu nebeškemu, rekoč: „Pre-sveti Oče! svet te ne pozna!“

Kader grem k spovedi, postavljam si pred oči Jezusa kako žalosten je bil, kader so ga oblivalo solze na Oljski gori in na svetem križu. Kader slušam sv. mašo, združim svojega duha in

svoje serce z najsvetejšim namenom Jezusovim, s kakoršnim se daruje na altarju k časti svojemu nebeškemu Očetu, v spravo za naše grehe in za zveličanje vseh ljudi. Če zapojem kako pesem, ali slišim prepevati hvalo božjo, razveseljujem se v Gospodu, in se spomnim na tisto častitljivo in sveto hvalno pesem, katero je zapel Jezus Kristus s svojimi apostelji za tem, ko je postavil sveto rešnje Telo.

Kader se podam na počitek, postavljam si pred oči Jezusa Kristusa, kateri si je počitek privoščil le zato, da bi si ž njim zadobil novo moč, s katero bi zamogel delati za čast svojega nebeškega Očeta; ali pa premišlujem, kako različna je moja postelj od postelje Kristusove, ter sv. križa, na katerega se je vlegel ravno kot krotko jagnje, darovaje Bogu svojega duba in svoje življenje; nato zaspim, ter spregovorim s svojim srcem besede križanega Jezusa: „Oče! v tvoje roke izročim svojega duha in svojo dušo!“

Ko zapazijo pri mladem, ubogem vaškem dekletu toliko razsvitljenja, zavzamejo se gosp. fajmošter in pravijo: „Doroteja, pač srečna si! koliko sladkega tolažila vživaš v svojem stanu!“ In Doroteja zaverne: „Res se zveseljujem obilnega tolažila v božji službi; vendar le ne smem Vam prikrivati, da imam prestati tudi marsikaj terpljenja in vojskovanja. Silo, veliko silo si moram delati, da zamorem prenašati zasmehovanje tistih, kateri me zaničujejo in krotiti hudo poželjenje, katero se v meni hudo dviguje vedno in vedno. Res mi Bog deli obilne gnade, včasih pa tudi dopusti, da na me pritiskajo pogostne in hude skušnjave; včasih mi dušo zaliva neznana britkost, včasih mi stiska serce (duha) tolika suša in otožnost, da bi me skoraj vdušila!“

„In kaj storiš“, vprašujejo jo gosp. fajmošter, „da premagaš otožnost in skušnjave?“ Doroteja odgovori kar odkritoserčno: „Kader je moje serce suho, ali žalostno ali otožno, postavljam si pred oči, svojega prepadenega, žalostnega in do smerti vžaljenega Zveličarja na Oljski gori, ali pa si ga postavljam pred oči visečega na križu, zapuščenega in brez tolažbe, se ž njim sklenem, ter spregovorim v svojem sercu tiste besede, katere je on sam večkrat ponavljal na Oljski gori rekoč: „Moj Oče, zgodi se tvoja volja!“

V svojih skušnjavah pa narejam tako le: Kader se mi v sercu zbudi želja, iti v kako tovaršijo, ali v kako večerno drušinjjo, ter na ples ali h kakemu drugemu nevarnemu razveseljevanju; kader vidim, da se clo poštene dekleta ne ogibljejo takih priložnost, ali pa me vabijo, iti ž njimi; ali kader se na me zaganjajo hude skušnjave, in me silijo privoliti v kak greh, in si dovoliti

kaj napčnega, pregrešnega, kako večo svojevolsnost: postavljam si kar naglo pred oči Jezusa Kristusa, kakor bi mi rekel: „Kako, moja hči! ali boš mar zapustila mene, da bi se svetu vdala in njegovemu razveseljevanju? Hočeš mar svoje serce odtergati od mene, da bi ga darovala nečimurnosti in hudemu duhu? Ali ni že več kot preveč tistih, kateri me žalijo? Se boš mar tistim pridružila tudi ti, in zapustila mojo službo?“ -- in kar naglo mu odgovorim prav priserčno: „Ne, moj Bog! nikakor te ne bom zapustila! Do smerti ti hočem zvesta ostati! O moj Gospod! kam bi se podala, ko bi zapustila tebe, ki edini imaš besede večnega življenja! — In ta misel mi kar na enkrat da serčnost in moč“.

Na dalje jo vprašujejo gosp. fajmošter: „Od česa pa govoriš s svojimi tovaršicami, kader se skupaj snidete?“ Doroteja odgovori in pravi: „Pogovarjamo se od ravno teh reči, od katerih sem pripovedovala zdaj Vam, moj duhovni oče! Pravim jim, naj si pri vsakem djanju in vsem ravnanju jemljejo Kristusa v zgled: naj si na njegovo življenje spominjajo pri molitvi, pri jedi, pri delu, v tovaršijah in v terpljenju sedajnega življenja in kakor se je Kristus zaderžal o enakih priložnostih, naj se zaderže tudi one, in združijo svoj namen ž njegovim nebeškim namenom. Pripovedujem jim, da si prizadevam jaz ravnati tako, in da se dobro počutim pri teh svetih vajah; in da se ne znajde nič večega, nič častitljivejšega, kakor hoditi za Bogom, posnemati Boga, in nič prijetnišega, kakor služiti tolikanj dobremu Gospodu“.

Gospod fajmošter jej rekó: „Prav Doroteja! posluži si gnad, ktere ti deli nebeški Gospod! Neskončno usmiljeni in sveti Gospod ima s teboj imenitne namene! — Blagor duši, ktera tako posnema Jezusa Kristusa!“

S k l e p.

Ljube duše! iz te prigodbe lahko posnamete, kako zamore kristjan hoditi za Jezusom. Na noge tedaj, in serčno in nemudoma hodimo za svojim Gospodom in kraljem. Zvesto pobirajmo stopinje za njim; po njegovih naukih in njegovem svetem zgledu ravnajmo v vseh okoljščinah časnega življenja ves svoj živi dan, dokler ne priromamo do svetih nebes, v katerih nam pripravlja usmiljeni Jezus veličastno stanovanje. Bog daj, da vsi srečno pridemo tje gori v sveto nebo! Amen.

Pridiga za 6. povelikonočno nedeljo.

(Kaj vse strah pred ljudmi hudega stori; gov. M. T.)

„Pa tudi vi bote pričevali, ker ste od začetka pri meni“. (Jan. 15, 27.)

V v o d.

S temi besedami, ki smo jih, v sv. evangelji brali, napovedoval je Kristus svojim učencem hudo preganjanje, ki jih je po njegovem vnebohodu od Judov kakor od neznabožnih nevernikov čakalo. Rekel jim je pa tudi, da bodo s svojo stanovitnostjo v tem preganjanji njegovemu imenu pričevanje dajali. To se pravi, da bodo njegovo vero očitno z besedo in z deli kazali, jo brez boječnosti oznanovali, se za njegovo čast vsegdar potezali in njegovo razžaljenje po moči odvrčevali. To so tudi aposteljni v resnici storili, ter se ne sramovali, Kristusa križanega vse povsod oznanovati in zanj kri in življenje postaviti.

Ne mislite pa, ljubi moji! da tako spričevanje Kristusu dajati bila je le dolžnost aposteljnem. Ravno to smo tudi mi dolžni, ker smo vsi udje skrivnostnega telesa Kristusovega. Mi vsi, ki smo pri sv. kerstu pod njegov prapor prisegli, smo zavezani, da se po svoji moči za Božjo čast potegujemo, se zoper njegove sovražnike serčno vojskujemo, kraljestvo satana na zemlji razdiramo in kraljestvo Božje razširjamo. K temu pa nam je najbolj potreba keršanske stanovitnosti, da nas prazni strah pred ljudmi ne odvrčuje spolnovati to dolžnost.

Zatoraj bomo danes premišljevali, kako potreba je 1) da ta strah pred ljudmi sami v sebi premagamo, in 2) kako nespametno je, tega strahu se bati; — nauk, ki nam ga je toliko bolj k sereu jemati, kolikor več grehov se v današnjih časih zavoljo tega praznega strahu pred ljudmi stori. Zato me zvesto poslušajte!

R a z l a g a.

1. Da strah pred ljudmi premagujemo, potreba nam je od ene strani zato, da Božjo čast poveljujemo, sebe in bližnjega veliko hudega obvarujemo, od druge strani pa zato, da sebe in s svojim lepim izgledom tudi bližnjega k dobremu spodbadamo.

a) Zakaj, če se ozremo na to, kar se je že zgodilo, ali na to, kar se pred našimi očmi godi, videli bomo, da se pred tem strahom, kakor pred kacim molikom, na milijone ljudi vklanja. Postavim: Zakaj je Adam v raji Božjo zapoved prelomil? Ali mar ne iz postrežljivosti do Eve? Kaj je pripravilo Arona, da je Izraelskemu ljudstvu med tem, ko je Mojzes na gori z Bogom govoril, zlato tele vžil? Ali ne strah, da bi ga ljudstvo ne bilo preganjalo? Kaj je zmotilo modrega Salomona, da je v svoji starosti molikom z lastnimi rokami kadilo zažigal? Ali mar ne strah, da bi lepim molikovavkam dopadel ne bil? Kaj je bilo krivo pri Herodu, da je v obglavljenje sv. Janeza Kerst. dovolil? Da se je svoji nesramni prešestnici in njeni hčeri plesavki prikupil? — Strah pred ljudmi, ljubi moji! je bil, da so farizeji in pismejci Zveličarja tako dolgo zalezovali, dokler so ga umorili. Strah pred ljudmi je bil, da je Peter svojega mojstra zatajil, ali da ga je Pilat, akoravno je njegovo nedolžnost spoznal, v smert obsodil. Da dopade ljudstvu, ukazal je na dalje Herod aposteljna Jakopa umoriti, kakor Petra v ječo vreči. Ravno tako je Rimski oblastnik Feliks sv. Pavla v ječi priderževal, da je njegovim zakletim preganjavcem toliko bolj ustregel.

Poglejte, kristjani! to je sad praznega strahu pred ljudmi, upornost zoper Boga, nesramno molikovanje, očitne in vnebovpijoče krivice in naj grozovitniši umori, ki so se kdaj na svetu godili.

Ali enacih izgledov se nam tudi v naših časih ne manjka. Postavim: marsikteri sodnik bi bil rad pravičen. Ali ko mu je pred sodbo pripeljan kak imeniten gospod, kak prijatelj, ali rodbinec, je kmalu tudi sodba iz strahu pred zamero krivično sklenjena. Ali: marsikdo bi se rad kerčem, iger in pijančevanja odvadil, ker vidi, da je to njemu in vsi njegovim hiši v dušno in telesno škodo. Ali ta strah, kaj da tovarši na to porečejo, vodi ga zmiraj nazaj v stare drušnje. Ali marsikteri bi rad svoje pregrešne zaveze

raztergal, ker spozna, da po tem potu naravnost proti peklu hodi; pa strah, da mu bo njegova grešnica nezvestobo očitala, derži ga na greh navezanega. Ali, marsikdo bi kako zabavljanje in zaničevanje poterpel ali se s svojimi sovražniki spravil; toda ta misel, vsi me bodo za babeža in strahopetca imeli, vžiga ga k jezi in k maščevanju.

Vidite, vse to dela strah pred ljudmi. Ako se toraj hočete teh in enacih grehov obvarovati, treba je, da ta strah pred ljudmi sami v sebi vžugate.

b) Zmage nad tem strahom treba nam je na dalje zato, da dobrega ne opustimo, česar smo dolžni storiti; sicer so vsi naši terdni sklepi in vse obljube zastonj. Imeli bote sicer želje kakor Marija Magd. Jezusove noge poljubovati in jih s solzami močiti; pa sodba neznabožnih jezikov vas bo v tem vstrašila. Imeli bote želje, več moliti, Božjo besedo poslušati, in večkrat sv. zakramente prejemati; pa strah, da bi se vam hudobni svet ne posmehoval in vas z navadnimi priimki ne pital, odvräčeval vas bo od vsega tega. Zakaj nezmotljive so besede aposteljnovе, ki pravi: „Ako bi hotel ljudem dopasti, ne bil bi služabnik Kristusov.“ (Gal. 1, 10.)

Da toraj svojih dolžnost niti z doprinašanjem hudega, niti z odpuščenjem dobrega ne zanemarjate, morate pred vsem družim za terdno skleniti, da se od strahu pred ljudmi ne bote dali gospodovati. Ako tedaj kak poslanec iz pekla zanjke nastavlja tvoji nedolžnosti, ne boj se njegove zamere, ako bi bil tudi tvoj najviši gospod; ampak rajši daj svojo kri iz serca, kakor svojo nedolžnost. Ako si poklican za pričo, ne boj se sosedove, ali svojega prijatla, ali svojega gospodarja zamere; resnica in pravica naj ti bote nad vse. Te kdo v slabe tovaršije, k zapravljevosti, k igram in pijančevanju vabi, ne vstraši se njegovega nespametnega posmeho vanja, in tudi za las ne odstopi od zapoved sv. evangelija. Ako slišiš dobro ime bližnjega z nogami teptati, ali vidiš in slišiš nesramne pogovore in norčije, ali kako kak hudobnež svoj jezik čez vero brusi, pokaži ne le s svojim temnim obrazom, da v to ne dovoliš, ampak, če je treba, imej tudi serčnost, da hudobne jezike zaverneš in osramotiš, ali se za čast božjo in dobro ime bližnjega potegneš. Vidite, taki sklepi vam morajo vedno pred očmi biti, kedar se kak skušnjavec približuje. Da bodo pa ti vaši sklepi še terdnejši, vam bom

2. pokazal, kako nespametno je, tega strahu pred ljudmi se bati. — Po mnogoterih stanovih in okoljščinah, v kterih na svetu živimo, so tudi težave mnogotere, zavoljo kterih se ljudje dajo

zaderževati, da svojih dolžnost ne spolnujejo. Nekatere moti strah pred visocimi osebami, s katerimi imajo opraviti. Druge bega časna škoda, ki jih čaka; naj več pa se jih boji graje in zasramovanja od bližnjega.

a) Najprej je toraj visokost oseb, s katerimi ima kdo opraviti, kriva nespametnih izgovorov pri grehah. — Ta, ki za meno postopa in me zalezuje, pravi kaka deklica, je od dobre hiše in premožnih starišev, ki jih vse čisla; kako mu toraj hočem odreči, kar od mene hoče? — Ta, zoper ktereга imam govoriti ali pričati, je velik gospod, pravi drug; kdo bi se mu rad zameril? itd. Na to rečem: Kdo iz med teh je viši, človek, ki usabne kakor trava, ali Bog, ki nad zvezdami kraljuje in čegar mogočnost nima meje? Kdo iz med teh je toraj prvi? Ali naj se vsemogočni revnemu pozemeljskemu červu, ali pozemeljski červ vsemogočnemu umakne? Sodbo čez to prepustim vsakemu posebej. Posebno pa tebi keršanska deklica, ki praviš, da je ta, ki te zalezuje in zapeljuje, od dobre hiše in imenitnih staršev, vprašam, ako Kristusu svojo prisego prelomiš in svoj najdražji zaklad za kratko počutno oveseljenje prodaš, kaj bo prišlo iz tega pregrešnega djanja? Ali ne boš sramote veliko težej prenašala, kakor sedaj ta strah vžugala? Ali te ne bo veliko bolj težko stalo, vsem dobrim ljudem pred oči priti, ki te bodo zasramovali, kakor sedaj hudobnežu zoperstati? Ali boš grizljeje svoje vesti potem čas svojega življenja ložej prenašala, kakor sedaj malo silo, s katero lahko zmagaš? Vidiš, kako nespameten je tvoj strah pred imenitnostjo še na tako visoko stopinjo postavljenega človeka! — Praviš: Ta, zoper ktereга imam govoriti ali pričati, je velik gospod — je moj posebni dobrotnik ali prijatelj; kdo bi se mu rad zameril? Ali pa nič ne pomisliš, če je tvoje pričevanje krivo, kake velike krivice se vdeležiš? Nič ne pomisliš, da vso škodo, ki iz tega pride, si dolžen do zadnjega vinarja poravnati? In ako je tudi čast tvojega bližnjega, naj bo še tako reven siromak, škodo terpela, dolžen si svoje krivo pričevanje očitno preklicati. Brez tega nimaš upati odpuščenja grehov. Ali te bo pa vse to bolj lahko stalo, kakor pa sedaj pravici in resnici pričevanje dati? „Ne bojte se jih toraj, rečem z besedami Kristusovimi, kateri telo umoré, duše pa ne morejo umoriti; temuč bojte se veliko bolj tistega, kateri more dušo in telo pogubiti v pekel“ (Mat. 10, 28.)

b) Drugi bojé se časne skode, ako se grehu ne vdajo. Ako svojemu gospodarju v greh ne dovolim, pravi kak posel, pa ne bo me hotel v službi imeti. — Ako pivcem čez uro ne bom točil ali jim v postnih in zderžnih dnevih mesa dajal, ne bo nobenega v mojo hišo, izgovarja se kerčmar. — Ako teh in teh ljudi ne bom

v hišo vzel, pa bo mi prazna stala, in škoda bi bila vendar le za krajcarje ! itd. — Ljubi moji ! naj bi bilo temu res tako, kakor pravite. Vendar ali boš mar za te krajcarje svojo dušo zaigral ? Ali boš svojo službo više cenila, kakor nebesa ? In kakošen kruh je to, ki si ga z grehom služiš ? Kdo bi rajše lakote ne poginел, kakor s tacim rokodelstvom si kruha služil ? Bodi zvesta svojemu Bogu, in on, ki je Izraelsko ljudstvo v suhi puščavi nasitel in pobožnemu Danielu v levujaku jesti preskerbel, tudi tebe bo vedel v življenji ohraniti. — In kakšen je dobiček, ki ti po prelomljenji Božjih in cerkvenih zapoved dohaja ? Bodi zagotovljen, da ti bo vsak krivično pridobljeni vinar več kakor deset pravičnih požerl, in da krivično blago nikoli ni imelo in ne bo imelo teka. Tak dobiček ti bo kakor pesek pod zobmi škripal, ti ga boš preklinjal, zavoljo tebe pogubljeni pa ga bodo s svojimi solzami namakali : „Videl sem, pravi David (ps. 36, 36.) hudobneža povišanega, in visokega, kakor cedre na Libanonu ; in sem memo šel, in glej ! ni ga bilo ; in iskal sem ga, in ni bilo najti njegovega mesta“.

e) Naj več pa se jih boji graje in zasramovanja od bližnjega. Kaj ljudje od mene porečejo, če ne bom več zahajal pijančevat . . . plesat ? Kako se mi bodo posmehovali, če se bom kaj božjega menil, namesto ž njimi kvantal in norčije vganjal ? ali če bom v cerkev hodil in molil, namesto ž njimi pohajkoval ? — Tu vsak pomisli, kdo da so tisti, ki te bodo zasramovali ? Ali mar ne smeti in izveržek človeštva ? Nikdar pa ne boš slišal dobrega človeka dobro grajati, ali hudobno hvaliti. Pomisli naj vsak, da bo tudi Kristus sodnji dan svoj obraz od njega obrnil in v pričo vseh svojih angelov izrekel, da te ne pozna, kakor ga ti pred ljudmi za svojega Gospoda nisi hotel spoznati. Res te bodo hudobni grajali in se ti posmehovali. Ali od hudobnih grajanemu in zasmehovanemu biti, rekel je že nek ajdovsk modrijan, pravi se: največo hvalo prejemati. Dobri in pošteni ljudje nasproti porečejo, da imaš pravo, keršansko serčnost, in storiš, česar je vsak zvest učenec Kristusov dolžen.

S k l e p.

Poglejte toraj, ljubi moji ! kako nespametni da so vsi izgovori, strahu pred ljudmi se bati. Nespametno je (sub a. b. c.) . . . Zato premagajte ta strah in borite se kakor zvesti vojniki Jezusa Kristusa. Bodite serčni, delajte čast imenu, da ste kristjani, in nikar ne glejte na sodbo tega sveta. Bogu edinemu dopasti bodi naše prizadetje. Le v tem bomo srečni in zadovoljni na tem svetu, ter vekomaj srečni v nebesih. Amen.

Pridiga za binkešno nedeljo.

(Sveti Duh in posvetni duh; gov. — f —.)

„Učenik sv. Duh pa, katerega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse, in vas bo opomnil vsega, karkoli sem vam rekel“. (Jan. 14, 26.)

V v o d.

Strašna tema nevednosti in pregrehe je ves svet pokrivala, kader je Jezus, božji Sin, na svet prišel. Pregnal je nevednosti černe megle, ter prižgal ljudem zveličansko luč svoje svete vere, jih odrešil s svojo smertjo od greha in večnega pogubljenja, in vterdil božje kraljestvo na zemlji, ter svojo sveto cerkev. Toda 40. dan po svojem vstajenju od mrtvih se je Jezus spet vernil na svoj očetov dom, in če je hotel, da bo sveta cerkev na zemlji obstala, ni je smel same pustiti. Obljubil je tedaj svojim apostelnom sv. Duha, da bo pri njih ostal, jih učil in vodil, ter jim je rekel: „Učenik, sv. Duh pa, katerega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse, in vas opomnil vsega, karkoli sem vam rekel“. — Prišel je sveti Duh današnji sv. praznik, ter aposteljne poterdil, da so serčni šli po vsem svetu, sv. evangelije oznanovat vsem stvaram. Kakor apostelnom je pa tudi vsem njih namestnikom sv. Duha potreba, da sv. cerkev Jezusova ne razpade. Kakor bi namreč telo brez duše mrtvo bilo, bila bi tudi sv. cerkev božja mrtva brez sv. Duha, in bi ne imela obstanka. Zategavoljo pa je Jezus obljubil, da bo pri njej ostal do konca sveta.

Je pa tudi še drugi duh, kateri bi dandanašnji rad sv. cerkev Jezusovo gospodaril, od sv. Duha različen, ko črna noč od belega dneva. Od njega sv. pismo večkrat govori, sv. cerkveni očetje pred njim svaré, nam ga zgodovina kaže in lastna skušnja od njega spričuje. Imenuje se posvetni duh, ker po svetu hodi in ljudi moti. Varovati se ga je treba. Da se ga bomo pa varovati.

zamogli, moramo ga tudi poznati. Spoznali ga pa bomo iz tega, da sv. Duhu ravno nasproti ravna. Sv. Duha pa nam Jezus sam v sv. evangeliju popiše.

Premislimo toraj danes, kaj da Jezus od sv. Duha govori, in lahko bomo potem tudi posvetnega duha poznali in se ga varovati vedli. Poslušajte!

R a z l a g a.

„Za vas je dobro, da jaz grem“, tolažil je Jezus svoje učence, kader jim je pripovedoval, da se bo vernil k svojemu Očetu v nebesa, „zakaj ako ne grem, Tolažnik ne bo k vam prišel; ako pa grem, vam ga bom poslal“. Te besede smo brali v sv. evangeliju za 4. nedeljo po veliki noči. — „Kader pa pride Učenik, kterega vam bom poslal od Očeta, Duh resnice, kteri se od Očeta izbaja, on bo pričeval od mene“. (Jan. 15, 26.) Tako govori Jezus v sv. evangeliju pretečene nedelje. Danes pa smo slišali te-le besede: „Učenik sveti Duh pa, kterega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse, in vas bo opomnil vsega, karkoli sem vam rekel“. S tim nam Jezus svetega Duha na tanjko popisuje.†

1. Sv. Duh, pravi Jezus, je Učenik, je Tolažnik, je Pomočnik, ki nas uči, nam pomoč deli, nas tolaži. Saj smo pa tudi podučnja, pomoči in tolažbe več ko potrebni! Vsi zdihujemo pod težkim jarmom, v kterega nas je greh vpregel; in nezrečena je nesreča, v ktero nas je pripravil. Rano nam je vsekal, ki se ne zaceli, in pri vsakem grehu, ki ga sami storimo, v novič kervavi. — Sv. Duh pa nas s svojo gnado razsvitljuje, da spoznavamo Jezusove nauke in sveto voljo božjo; nam našo voljo k dobremu nagiba; nam s kerstno vodo dušne rane spira in celi s svojo vsemogočno gnado; in kader si je grešni človek po sv. kerstu z lastnim grehom spet dušo ranil, pripravljen ga je v zakramentu sv. pokore na novo ozdraviti. Tako nam tedaj sv. Duh na pomoč pride, in nas tolaži. Res, da nam časnega terpljenja vselej ne preloži, nam pa pomoč in gnado daje, da v britkosti ne obupamo, v terpljenju ne omagamo, ampak vse z voljo prenašamo, in nas napaja z veselim upanjem boljšega življenja unkraj groba v večno srečni večnosti.

Tudi posvetni duh je pripravljen, svoje služabnike učiti in tolažiti; toda njegovi nauki so zapeljivi nauki, ki v večno nesrečo pripravijo tiste, ki po njih živé; njegova tolažba je goljufna tolažba, ki človeka ne vpokoji. Svet slepi s posvetno častjo, ponuja nečimurno pregrešno veselje; moti s časnim blagom in pozemljiskim bogastvom; napaja s posvetnimi sladnostmi. Ali gorje mu, kdor pri njem išče takega hladila in tolažila. Časna sreča se mu čez malo časa spremeni v večno nesrečo, nečimurno pozemljisko veselje od njega beži, posvetna čast ga zapusti, časno blago mora drugim prepustiti, in po kratkem veselju mu je večna žalost v del.

2. Sv. Duh je iz nebes doma, se od Očeta in Sina izhaja, je ž njima vred enega bitja in ene nature, in je od Očeta poslan v Jezusovem imenu; toraj se tudi pri človeškem odrešenju vdeležuje.

Posvetni duh pa ni iz nebes, se ne izhaja od nebeškega Očeta; temveč peklenški duh ga je na svet zasejal, da ljudi moti in zapeljuje.

3. Sv. Duh je duh resnice. Je z Očetom in Sinom vred pravi Bog, in toraj večna resnica, ki se nikoli ne zlaže, ne more ne goljufati in tudi ne goljufan biti.

Posvetni duh pa se od peklenškega duha izhaja, kterege sv. pismo imenuje očeta laži od začetka sem. Že naše perve starše je nalagal, ter jim obetal božjo vednost in veličastvo, ako prepovedani sad jesta, in od tistihmalo še ni nehal, ljudi motiti, slepiti in goljufati. Povsod najdemo sled njegovih laži. Tega zmoti, da ima lastno pamet za svojega Boga, in da se v svoji nespameti misli modrejšega od Boga, in meni, da bi svet boljši vladal, ko Bog sam. Drugega s tim preselepi, da mu velikost pregrehe prikrije, da ima velike hudobije le za neogibljuje naslede človeške slabosti, in smertne grehe za majhne, nepomenljive pomote.

4. Od sv. Duha Jezus govori, da bo od njega pričeval. Kar je tudi storil od začetka in dosihmalo. Pričeval je po apostelnih in mučencih, ki so svoje pričevanje z lastno kervjo poterdili; pričeval in pričuje po cerkvenih učениkih, ki so sv. vero Jezusovo tako lepo razlagali in učili; pričeval po znamenjih in čudežih, ki so se vsaki čas godili, da je Jezus edinorojeni božji Sin, Bog in človek skupaj, naš Gospod, učениk in postavodajavec. In vsi, ki so temu pričevanju verovali, našli so v tem spoznanju svoj dušni mir in pokoj, svojo pravo srečo in svoje zveličanje.

Posvetni duh pa ljudem prave sreče ne privošči. Toraj se je pa tudi že od njega dni temu pričevanju vstavljaj, in ljudi, ki so se mu vdali, nadražil, da so strašne preklinjevanja zoper Jezusa vzdignili, in jih izrekujejo še dandanašnji. In če tudi vseh tako dalje ne pripravi, jih pa vsaj omoti, da mislijo, Jezusu že prav služiti, ako se njegovih naukov le na videz derže; ako le molijo, če tudi ne pomislijo, kaj in kako; ako le vbogajme dajejo, če tudi le zavoljo hvale ljudi, ako le v cerkev gredó, če tudi le iz navade ali za kratek čas, ker ne vedó doma kaj početi, in so jim pridige toraj le takrat po volji, kader le druge in njih nič ne zadevajo, petje in vsa cerkvena godba le tedaj všeč, kader je posvetna in ne cerkvena. Tako posvetni duh ljudi od Jezusa odvrača, namesto da jih k njemu napeljuje.

5. Sv. Duh je duh ljubezni, in nas uči, da so vsi ljudje le ena velika družinja, ki enega Očeta v nebesih ima, da smo vsi udje enega telesa, vsi bratje in sestre med seboj, in da se moramo toraj tudi po braterno ljubiti, eden drugega podpirati, eden drugemu na pomoč prihiteti. Nas uči sloge in edinosti, krotkosti, in prizanesljivosti, poterpežljivosti in usmiljenja.

Posvetni duh pa je duh jeze in sovraštva, duh kregov in prepиров, razporov in prevratov. Tedaj ne edini ampak loči; ne spravlja skupej, ampak deli. Govori sicer tudi od krotkosti in prizanesljivosti, pa jo le zase tirja od drugih, drugim pa je ne privošči. Vě svoje dela polepšati in zagovarjati; pri vsem tem pa vendar svojo terdoserčnost in svoje neusmiljenje večkrat očitno pokaže. In gorje mu, kdor ni njegovih misli; ko bi mogel, bi ga na dno pekla obsodil. Tako je nekdanj delal in dela še zdaj. Aposteljne je najpopred iz shodnic deval, iz občestva izganjal, potem neusmiljeno preganjal in grozensko moril. Potem je kakih 300 let brez števila keršanske kervi pretil. In če tudi dandanašnji zvestih služabnikov božjih z ognjem in mečem ne preganja, jih pa toliko hujši z jezikom, z opravljanjem, obrekovanjem. In oh, koliko hudega pač ne stori in ne napravi! Razderl je lepo zastopnost med gosposko in podložnimi, zasejal seme nezaupnosti med Jezusove ovčice in njih pastirje; poderl mir med starši in otroci; vgasnil ljubezen med zakonskimi; raztergal edinstvo med brati in sestrami; nadražil prijatla nad prijatla; s tim žegen božji od njih odgnal, jim pravo časno srečo vzel, in bi hotel Bog! da tudi večne ne!

6. Drugač tedaj posvetni, drugač božji Duh ravna! Kteri pa je v našem sercu doma? Blagor nam, ako božji Duh v nas prebiva! Srečno bomo že na tem svetu živeli, in naj bi tudi še

tolikanj terpelj. Prava sreča namreč ne obstoji v pozemeljskem bogastvu in posvetnem veselju, ampak v dušnem miru, kterege vživa tisti, v katerem sv. Duh prebiva. Srečno in veselo mu leta tekó, in kader se mu merzla smert oglasi, ne vstraši se je, ker ve, da ga bo v boljšo deželo preselila; serčno toraj poterka na temne vrata neznane večnosti, v katero se s terdno zavestjo nadja boljšega življenja. — Ali gorje nam, ko bi posvetni duh v našem sercu kraljeval. Naj bi nam pozemeljskih dobrot še toliko ponudil, naj bi nas s posvetnim veseljem do gerla napajal; vse to nam prave sreče ne daje, ker je nestanovitno, in zgine kot kafra, in mine kot ponočne megle pred juternim solncem. Kaj pa še le bo, ko bi s praznimi rokami v večnost prišli?

In oh, vendar je toliko ljudi, v katerih posvetni duh kraljuje, in le malo njih, v katerih sv. Duh stanuje!

S k l e p.

7. Minulo je nekoliko let; bil je ravno binkeštni pondeljik, prijeten solnčen dan, in pri cerkvi Marije Device Pomočnice velik shod. Od blizo in dalječ so ljudje hiteli na božjo pot; kakor drugej tako tudi tukaj, eni iz dobrega namena, Bogu čast in hvalo dajat, in se Materi Božji v priprošnje izročevati, velika truma drugih pa za kratek čas, pobožnim za napotje, omahljivim v pohujšanje, mladi ljudje veči del ali svojo nečimurnost prodajat, ali pa jo na drugih ogledovat; priletni, da priložnost imajo, po dobrih voljah pohajati. Zakaj posvetni človek tudi na svetem kraju le posvetnega veselja išče, ker ves „meseni ne zapopade, kar je duhovnega.“ Božjo službo ne povelicevati, temveč še bolj motiti so bili cerkveni oskerbniki godce najeli. — Lepo je slišati pobožne ljudi v božji hiši, z vnetim sercem in čistim gerlom Bogu čast in hvalo prepevati. Hvalevredno je ako učenik sv. pesem prav pobožno zapeti zna; s takim petjem vtegne ljudem večkrat tako občutno na serce govoriti, da marsikterikat pridigar ne tako; cerkveno petje prav obravnano ima čudno moč. Veselo je čuti, ako mile orglje vbrano petje rahlo spremljajo. Tudi godce je prijetno poslušati, ako umejo v cerkvenem duhu sveto petje, pa tukaj ni bilo tako! Učenik, ki je petje vodil, menda sam ves posveten, je tudi le ene ni pobožno zapel, da bi bil ljudem otajal merzle serca, ter svete misli in pobožne želje v njih vnel, da bi bili vse posvetne misli v nemar pustili in sv. vere večne resnice pre-

mišljevali, vmes pa so jo godci tako živo rezali in na okroglo sukali, da so ljudem — namesto serca k nebesom — le pete na kviško prizdigovali, — v veliko žalost duhovnega gospoda, ki se jim je inako storilo, da se zoper njih voljo na sv. mestu tako kaj nespodobnega godi. Pa kaj, ko niso smeli nič reči, saj jih tista žalostna leta (1848. in 1849.) marsikteri ljudje nič niso poslušali! Božja služba je končana, in ljudje se razidejo; eni se pozgubé po hramih in zidaneah v vinskih goricah, drugi po pivnicah in drugih veselicah, spet drugi domu gredó; le nektere bogoljubne dušice še nekoliko v cerkvi poklečé, Marijo počasté, in se njeni priprošnji izročé. Šle so tudi deklice tri s staro ženo prot domu svoj pot. Sreča jih gospod in nagovori: „No, kako je bilo na božjem potu?“ „Nismo v stanu povedati“, oglasijo se naglo dekleta, „kako veselo da je bilo! Tako lepo so godci godli, da kaj tako prijetnega še nismo slišale!“ Na to pa stara, modra žena besedo poprime in pravi: „Oh, gospod! bilo je prijetno, da se Bogu usmili! mladim ljudem so šle le pete na kviško, in zraven mene se je deklina tako nemarno vedla in gugala, da sem jo mogla na mestu pokregati in posvariti!“ — Jaz pa še pristavim: Blagor ženi, ki je tako mislila in govorila, ter takega posvetnega razveseljevanja na sv. kraju ni poterdila! Obljubim, božji Duh je iz nje govoril, ki je v nje sercu stanoval; v sercih deklic treh pa ni prebival, ker je posvetni duh v njih kraljeval.

8. In taka, kakoršna pri tej je pri vsaki drugi reči. Dva duha sta, ki svet gospodujeta in vladata, božji eden, drugi posvetni. Le enemu samo služiti zamoremo. H kateremu se bomo obrnili? Pri enem je pomoč in tolažba, resnica in ljubezen in prava sreča; pri drugem jeza in sovraštvo, laž, obupanje in gotova nesreča: Eden iz nebes doma, nas v nebesa popelje; drugi se iz pekla izhaja, in bi tudi nas za seboj v pekel potegnil! — Oh, zvolimo si tedaj sv. Duha, ter njemu služimo, in ga prosimo, da k nam pride, s svojo gnado v našem sercu prebiva, in srečni bomo časno in večno. Amen.

Pridiga za binkeštni pondeljek.

(Od ponočevanja ; gov. J. R.)

85

„Slehern, kteri hudo dela, sovraži luč in ne pride k luči, da niso svarjene njegove dela“. (Jan. 3, 20.)

V v o d.

Jezus Kristus, edinorojeni Božji Sin, je prišel na svet, da bi ljudi s svojim božjim naukom kakor prava luč razsvetlil in jih potegnil iz tame zmot in grehov. Ali to njegovo prizadevanje je bilo zastonj pri veliko, veliko ljudeh, ker so si nalašč svoje oči pred božjo lučjo zatiskali in se niso dali razsvetliti. Ljubili so zmoto in greh, zavoljo tega sovražili luč, ktera bi bila njih zmoto in greh odkrila, svarila in kaznila. Toraj je Jezus Nikodemu djal : „To je sodba, to ljudi pogublja, ker je luč prišla na svet, in so ljudje bolj ljubili tamo, ko luč; zakaj njih dela so bile hudobne. Slehern namreč, kteri hudo dela, sovraži luč in ne pride k luči, da niso svarjene njegove dela“.

Tukaj nam Jezus prav očitno razodeva, kaj smemo od tacih ljudi misliti, kteri tamo ljubijo, in se radi po čerhi noči okrog klatijo; misliti smemo, da nič prida ne mislijo in nič prida ne počno. Ako to od ponočnjakov sploh velja, kaj porečemo še le od mladih ljudi, kteri se do pol, ali cele noči vlačarijo, ponočni čas po voglih in skrivnih potih, po hramih in spavnicah potikajo in majhno pred juternim svitom domu prilomastijo ?

Skerben pastir zavrača posebno tako ovčico, ki se rada od čede zgublja in tudi po noči drugje zaostaja, ker mu jo lahko tat odpelje ali volk zadavi. Tako je duhovnega pastirja dolžnost, svariti, zavračati ponočnjake in jim nevarnosti ponočevanja razodevati. Tudi jes hočem dans svojo dolžnost dopolniti, ker mi današnje evangelje k temu priložnost daje, in rečem vsem mladim

ljudem: Varujte se ponočevanja, ker je ponočevanje 1. nespodobno in 2. nevarno. Ta pridiga ne bo le mladih ljudi, ampak tudi starše, gospodarje, gospodinje in vse naprejpostavljene zadevala; té, da svojim ponočevanje po vsi moči branijo, une, da se ga sami varujejo. Od vseh tedaj pričakujem vernega poslušanja, od sv. Duha pa sebi in vam razsvitljenja!

R a z l a g a.

1. Ponočevanje je nespodobno; to je, ne spodobi se, da bi se mladi ali tudi stari ljudje po noči brez sile in potrebe zunaj svojega doma klatili in potepali; še pes prida ni, kateri se po noči doma ne derži. Nespodobno je tako ponočevanje samo na sebi, nespodobno je zavoljo žalostnih nasledkov, ki iz njega izhajajo.

a) Nespodobno je ponočevanje samo na sebi. Kakošni ljudje pa so, kateri se ponočni čas okrog pretezovajo in v tami svojega prida in dobička iščejo? Tatje so, kateri v tamni noči okoli hiš, kajž, ali hramov lazijo, in prilike iščejo, vanj zlomiti, ropati in krasti. — Razbojniki so, ki v črni tami popotnega sovražnika ali bogatega človeka čakajo, da ga umorijo in mu gotovino poberejo. Loterniki in prešestniki so, ki tamo ljubijo in v terdi noči kakor lovski psi za zajcem deró za deli tame, da spolnijo svoje gerde poželjivosti.

Ali ni tedaj nespodobno, po noči okrog rogoviliti, ker je prav noč tisti čas, v katerem se hudobna soderga giblje in semtertje premika, noč tisti čas, v katerem sove okrog frefetajo in mračniki okrog vibrajo med tem, ko nedolžni golobci mirno v svojem golobnjaku počivajo. Po noči je šel hudoben Judež Jezusa prodajat in izdajat; po noči je hitela druhal Judovskih rabeljnov in hlapcev lovit nedolžnega Jezusa. Pošten mladeneč, keršanska hči ne sme tedaj prijatel noči biti; le „kdor hudo dela, luč sovraži in ljubi temo“. „Mi kristjani, piše sv. Pavl, smo otroci luči, otroci belega dneva, nismo otroci noči ali tame. Verzimo od sebe dela tamé in oblecimo orožje svitlobe; kakor po dnevu pošteno hodimo.“

Z ponočevanjem ljudje natorski red in božjo naredbo prevernejo. Precej po stvarjenji sveta je „Bog luč od tame ločil, in luč imenoval dan in tamo noč“. Dan je bil odločen delu in opra-

vilu, tihota in tema noči pa počitku in spanju. Tak je natorski red, to je naredba božja od stvarjenja sveta doslej. Ta natorski red in ta božja naredba pa je preobrnjena s ponočevanjem. Ponočnjaki begajo mir in tihoto noči; ob času miru se majajo in gibljejo; kader je čas spati, čujejo, in kader je čas čuti in delati, bi radi spali; kader hočejo ljudje in živina od svoje teže in dela dneva si počiti, razgrajajo po vsi vasi, in ne pripravijo le sebe, ampak tudi svojega bližnjega ob počitek in spanje. Ali se ne pravi to natorski red prebračati, zoper božjo naredbo noč in dan presukati? Po božji premodri naredbi ima vsaka reč svoj čas. Modri Salomon pravi: „Čas je joka in čas smeha; čas žalovanja in čas radovanja; čas molčanja in čas govorenja“. Tako je tudi čas počitka in dela, čas čivanja in čas spanja. Sleherni reč ima svoj čas in človek se mora po tej naredbi božji ravnati; zavoljo tega je ponočevanje nespodobno, ker je ž njim natorski red in božja naredba presukana in prevernjena.

b) Nespodobno je nonočevanje zavoljo žalostnih nasledkov, ki iz njega izvirajo. Kdor se z nočjo soznani in sprijazni, ta se tudi z grehom soznani in poprijatli. Ponočnjaki dostikrat tako neznanu vekajo in divje kričé, da mirne vaščane posebno male otroke iz spanja zbudé, starim pa in betežnim njih dolgo noč še podaljšajo in pritežé. Dostikrat tako umazano govore in nesramno pojo, da bi bile angelov ušesa, ako bi mogoče bilo, pohujšane. Kakšne razujzdanosti se še godé, kader se oni po svojih stranskih potih razidejo in k tistim prilomijo, pri katerih je poglaviten namen njih gerdega ponočevanja? Toda zamižimo in obrnimo se proč od tistih del tame! Za vselej naj ostanejo očem ljudi prikrite; sej je strašno zadostij, da so znane Bogu vsegamogočnemu, vsegavedočemu Sodniku, in vsega hudega povračniku! Oh! da bi si vendar te resnice vsi, mladi in stari k sereu vzeli, nespodobnost ponočevanja spoznali in ga posihmal popolnoma zapustili! V ta namen bom k zdaj rečenemu še več pridjal rekoč: Ne samo nespodobno, temoč tudi zlo nevarno je ponočevanje.

2. Pregovor pravi: Noč je tamna, torej nevarna; sleherni noč ima svojo moč; noč je človekova nar huja sovražnica in ga pahne v mnoge nevarnosti in nesreče. Po noči ljudje nar ložej zaidejo; po noči je ljudem nar več vkradenega in poropanega; po noči je nar več ljudi na telesu ali duši ubitih. Ako to od vseh ljudi sploh, velja še posebej od mladih. Posebna sovražnica mladih ljudi je noč in tema, in njim s posebnimi nevarnostmi žuga. Mladi ljudje, kateri se ponočevanja privadijo, zgube svojo čast, svoje zdravje in svojo nedolžnost.

a) Ponočevanje je nevarno časti. Ponočni čas je, kakor je bilo poprej rečeno, zaželjeni čas vseh tatov in roparjev, vbijavcev in nesramnežev. Kako slep je tedaj mlad človek, kateri misli, da je lepo in častito, ako se ponočni čas z drugimi potepuhi okrog potepa, in da bi bilo gerdo, ako bi z drugimi ponočnjaki tudi po ulicah in veselicah okrog ne verižil. Čast mladega človeka ne obstoji v tem, da vse stori, kar mlada kri poželi, in da bi se moral razujzdanosti in norosti družih vdeležiti; temoč to mlademu človeku pred Bogom in pametnimi ljudmi čast daje, da se rad, kolikor je moč, doma derži, tiho in pametno vede, po dnevi pridno dela in po noči v božjem imenu počiva. Kakor hitro se od koga razvé, da je ponočnjak, prišel je že ob čast in dobro ime pri vseh poštenih ljudeh in kako velika škoda in nesreča je to za-nj! Keršanski gospodar ne bo vzel ponočnjaka v službo, in modra devica bo ponočnjaku zakon odrekla. O keršanski mladenči! glejte, že zavoljo svoje časti in dobrega imena ste dolžni, po noči doma ostajati.

b) To ste tudi dolžni svojemu lastnemu zdravju in življenju. Ponočevanje je zdravju mladega človeka silno škodljivo. „Ponočni zrak, pravijo modri zdravniki, je nezdrav“, ni tako čist, kakor po dnevi. — Mlademu človeku tudi pomanjkanje potrebnega spanja, če se po noči potepa, zjutraj pa zgodaj vstati in celi dan težko delati mora, sčasoma še tako terdno zdravje podkoplje in pokonča. Ponočevanje daje človeku priložnost v nečistost, tisti greh zabresti, kateri ga pripravi prezgodaj červom za jed. Koliko močnih mladenčev se je že iz ponočne straže v prezgodnji grob zvernilo! Kolikokrat so ponočnjaki med seboj se skavsali in zbili, kolikokrat zavolj kake vlačuge, kakor psi zavolj oglodane kosti, sklali, da je kdo zmed njih mertev ostal, drugi so pa s kervavo glavo domu prilezli! — Ljubi mladi ljudje, ako si voščite terdno zdravje, dolgo in srečno življenje, ostajajte radi pri domu; bojte se zlasti noči in njenih hudobij; ponočevanje je vašemu zdravju in življenju silno nevarno in škodljivo.

c) Vse doslej zastran ponočevanja naštete nevarnosti so le majhne v primeri s to, ki jo bom zdaj imenoval. Ponočevanje ne pripravi človeka le ob čast pred svetom, ampak tudi ob čast pred Bogom; ne samo ob telesno, ampak tudi ob dušno zdravje; ga pripravi tudi ob nedolžnost, čednost in večno zveličanje. Bodi si mladenec še bolj nedolžen, kmalo bo zapeljan in do dna serca spriden, če po noči okrog laziti začne. Kmalo bojo tega nesrečnega Jezusove besede zadele: „Temo bolj ljubijo ko luč, ker so njih dela hudobne.“ Ali ne uči tega vsakdanja skušnja? Ali se ne prepričamo vsak dan lahko od te žalostne resnice? Tudi nar bolj

vbogljiv, sramožljiv, nadepoln mladeneč, da se le s ponočnimi vrani poprijatli, neha moliti, noče več vslušati, začne zaničevati opombe in svarila staršev in duhovnov, prihaja čedalje hudobniši in se slednjič v brezen razujzdanosti pogrezne. O nesrečni ponočni zrak, koliko lepega cvetja nedolžnosti si že ti posmodil! Koliko mladih ljudi obojega spola se je iz tebe smerti, dušne smerti naserkalo! Koliko ljudem je bila prva stopinja v ponočevanje tudi stopinja v večno pogubljenje! Ali more večja nesreča, večja zguba biti, kakor je zguba nedolžnosti, kakor zguba duše? Kaj človeku vse drugo, ves svet pomaga, ako pa na svoji duši škodo terpi? Torej, draga mladina! ti kličem z milim glasom dobrega prijatla: Boj se ponočnih pošast! ne tistih pošast, ktere si prazna vera kakor duhove nekdanjih mertvih po noči okrog tavati misli; boj se drugačnih pošast, boj se duha nečistosti, boj se duha zapeljivosti, kateri se v temi plazi in te zalezuje; boj se tistega hudega duha, kateri je vojvod tame, kateri, kakor sv. Peter govori, okrog dirja, kakor od lakote rjoveč lev in išče, koga bi požerl. Če nočeš od njega požert, to je, če nočeš zapeljan in večno pogubljen biti, nikar se brez potrebe v tamno noč ne spuščaj; temoč zakleni se po dokončanem delu v svojo spavnico, priporoči se Bogu, Materi Božji in svojemu angelu varhu, ter se pod takim mogočnim varstvom v sladko spanje zazibaj.

S k l e p.

Kako nespodobno in nevarno da je ponočevanje, sem vam dans razložil. Bog daj, da se te besede vaših serc primejo in kraljestvo noči in tame čedalje bolj razderó!

Da se to res zgodi, pomagajte tudi vi, ljubi kristjani, očetje, matere, gospodarji in gospodinje; naročujte svojim podložnim, kader jih kam pošljete, naj pravi čas domu pridejo; nikar jih ne puščajte po noči merliče varovat hoditi, pri merličevi straži je že marsikdo sebe ali bližnjega na duši umoril; nikar jih po noči v mlin ne pošiljajte, v marsikterem mlinu se po noči hudičeva moka melje, ne tretji, ne prosa meti, ker se duša zatara, duša zmane. Po noči imejte hišne duri dobro zaperte, poglejte tudi včas po noči, ali ni kdo drugi vrat odperl, ali so hčere ali dekle samé, ali so sinovi in hlapci doma. Rabite resnico in ojstrost, ter odvracujte po svoji moči ponočevanje, saj ste tudi vi slišali, kako nespodobno in nevarno da je ponočevanje. Kdor noče v tej reči

vaše pesmi peti, naj tudi vašega kruha ne jé. Ako me vbogate, bote sebe in svoje domače časne in večne nesreče obvarovali; ne bo se vam treba bati, da bi vam kako jutro sina ali hlapca pri ponočevanji vbitega domu pripeljali; ne bo se vam treba bati, da bi vaše hčere ali dekle neomožene zibale ali kar je še strašnejši, da bi sad pregrešnega znanja vbijale. Veliko več bote v veselem upanji živeli, da ste s svojo nevtrudeno čuječnostjo svojo in svojih domačih dušo rešili, večno rešili. Amen.

Pridiga za praznik presv. Trojice.

(Od nar večje skrivnosti naše sv. vere, — presv. Trojice; gov. A—st.)

„V imenu Očeta, in Sina, in svetega Duha“. (Mat. 28, 19.)

V v o d.

Danes obhajamo praznik presv. Trojice. Ta je prav za prav nar večji praznik v celem letu; zakaj ta dan je dan nebeškega Očeta, dan božjega Sína, dan sv. Duha. Edinemu vsegamogočnemu večnemu Bogu v treh peršonah je ta dan posvečen; kdaj je kateri dan, da bi temu bil enak?

Ti si morebiti že večkrat sam pri sebi mislil, ljubi kristjan! kako je to, da se ta praznik, ki bi vendar nar slovesniši v celem letu moral biti, ne obhaja tako slovesno, kakor drugi veliki prazniki, kakor postavim božični, velikonočni, binkoštni prazniki? To se zgodi iz nar večjega spoštovanja do presv. Trojice, in cerkev s tem v ponižnosti spozna: Jes nisem v stanu takega praznika spodobno obhajati.

Kar se pa danes premalo zgodi, to se skoz celo leto, kolikor

mogoče popravlja. Ne le danes, ampak ob vseh nedeljah, zlasti pa ob vseh nedeljah po binkoštih do božiča, se presv. Trojica pri sv. maši in v molitvah, ki jih duhovni opravljajo, posebno počeščuje. In ali ni pri katoliških kristjanih vsak dan — dan presv. Trojice? Pred molitvejo in po molitvi, pred delom in po delu, pred jedjo in po jedi, v vsaki skušnjavi in vsaki nevarnosti se kat. kristjan s sv. križem zaznamuje, in pobožno pravi: „V imenu Očeta, in Sina, in sv. Duha“. Zjutraj vstanemo, in pravimo: „V imenu Očeta . . .“; zvečer se vležemo, in pravimo: „V imenu Očeta . . .“; pridemo v cerkev in gremo iz cerkve; zapustimo svoje hiše, in se spet povernemo in pravimo: „V imenu Očeta . . .“ da s tim svojo vero in čast do presv. Trojice na znanje dajemo. „Ta vera v presv. Trojico, pravi sv. Avguštín, je nar večí zaklad svete cerkve; ta vera je, ktera grešnike opravičuje, pravične poterduje, otroke kerščuje, mučence krona, mašnike posvečuje, cel svet reši“. — Pa kaj in kako bom jes danes k vam od te velike skrivnosti govoril? — Ko je Bog preroku Izaiju zapovedal, naj ljudstvom oznanuje, branil se je prerok, in je rekel: „A, a, a, Gospod Bog, vidiš, ne znam govoriti, zakaj jes sem otrok“. In Gospod mu je rekel: „Ne reci: Otrok sem, zakaj pojdeš, kamur te bom poslal, in boš vse govoril, kar ti bom zapovedal; ne boj se, ker jes sem s teboj“.

V té Gospodove besede, ljubi kristjani! tudi jes danes vse svoje zaupanje stavim, ko vam od nar večé skrivnosti naše sv. vere — od presv. Trojice govorim. Presv. Trojica pomagaj meni in vam!

Razlaga.

1. Le en sam Bog je, večén, brezkončen v svoji natori in v svojem bitji; pa ta edini, večni in brezkončni Bog je trojen v peršonah, to je: v edini božji natori so tri razne ali razločne osebe ali peršone, kterih vsaka je pravi Bog. Perva božja peršona se imenuje Oče, druga Sin, tretja sv. Duh.

Oče, Sin in sv. Duh, dasiravno tri razne peršone, imajo enako natoro in bitje. Očetu, Sinu in sv. Duhu se prilastujejo božje lastnosti, božje ime, božje dela; Očetu, Sinu in sv. Duhu gre enaka čast in slava, večno enako veličastvo.

Te tri božje peršone so pa tako ena od druge razločene: Bog Oče je sam od sebe od vekomaj, Bog Sin je rojen od Boga Očeta od vekomaj, Bog sv. Duh se izhaja od Boga Očeta in Boga Sina od vekomaj.

Vsaki božji peršoni se prilastujejo posebně dela, Bogu Očetu stvarjenje, Bogu Sinu odrešenje, Bogu sv. Duhu posvečenje. In te tri božje peršone skup se imenujejo presveta Trojica. Mi molimo v litanijah: Oče nebeški vsegamogočni Bog, usmili se nas! Sin vsega sveta, rešnji Bog, usmili se nas! Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas! Potlej pa ravno to še enkrat, to da bolj ob kratkem rečemo, ko pravimo: Presveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

2. Judom skrivnost presvete Trojice še ni bila razodeta, ker so preveč k malikovanju nagnjeni bili, in bi se bili morebiti motili in mislili, da so trije bogovi. Vendar pa že tudi sv. pismo starega testamenta tu in tam, čeravno le temno, od te skrivnosti govori. Tako je postavim Bog, preden je človeka vstvaril, rekel: „Naredimo človeka po svoji podobi in podobnosti“. (I. Mojz. 1, 26.). V besedi „naredimo“ skorej vsi cerkveni očaki in razlagovavci sv. pisma razumevajo presv. Trojico; „naredimo“ kaže več ko eno osebo. — Kar je pa stari testament le temno kazal, bilo nam je v novem testamentu prav na tanko razodeto.

Že zgodba včlovečenja Jezusovega nam tri božje peršone svitlo pred oči postavi. Angelj pravi Mariji: „Tvoj Sin bo Sin Narvišega imenovan; sveti Duh te bo obsenčil“. (Luk. 1, 26.) Glej tukej tri božje peršone: Narviši, t. j. Bog Oče, njegov Sin in sv. Duh! — Še razvidniši so se tri božje peršone pri Jezusovem kerstu razodele. Bog Oče se je nad Zveličarjem v reki Jordanu oglasil: „Ta je moj ljubeznivi Sin“; sv. Duh se je prikazal v podobi goloba nad božjim Sinom. — Dokler je božji Sin v človeški podobi po zemlji hodil, učil je prav velikrat, da nam je zraven njega še v dve drugi peršoni v Bogu, v Očeta in sv. Duha verovati. — In kako lepo nam je ta verska resnica v zgodbi našega odrešenja sploh oznanjena! Bog Oče pošlje svojega božjega Sina na zemljo, ta nas odreši na križu, in pošljeta potlej Oče in Sin svoji cerkvi sv. Duha za vedno pomoč. Katoljška cerkev je tedaj v resnici cerkev trojno-edinega Boga, in ima skrivnost presvete Trojice za podstavo svoje vere, in iz vsega njenega življenja in gibanja se vidi ta resnica, da so tri peršone v enem Bogu.

3. Kakor ima pa kat. cerkev skrivnost presv. Trojice za podstavo svoje vere, tako tudi vse življenje svojih otrok stavi na to skrivnost. V imenu Očeta, Sina in sv. Duha smo v sv. kerstu prerajeni; in kader smo pri sv. birmi poterjeni, zgodi se to v imenu Očeta . . . V imenu Očeta . . . se nam v zakramentu sv. pokore grehi odpuščajo, in se nam zakrament sv. poslednjega olja deli. V imenu Očeta . . . smo v mašnike posvečeni; in mašnik in škof v tem imenu ljudstvo blagoslovlja, da, kakor sv. Avguštín pravi, prav jasno vidimo, „da nobene gnade, nobenega zveličanja, nobenega opravičenja drugači ne dosežemo, kakor po veri v presv. Trojico“. In kader bomo na smertni postelji ležali, in bo mašnik prišel, in v zadnjih trenutkih našega življenja nam na strani stal, za nas molil in k Bogu zdihoval, da bi naši duši milostljiv sodnik bil, takrat bo te besede govoril: „Loči se, keršanska duša iz tega sveta, v imenu Boga Očeta, ki te je vstvaril; v imenu Sina, ki te je odrešil; v imenu sv. Duha, ki te je posvetil!“ In to so tiste svete imena, ki vse sovražne napade, ki so v zadnjih trenutkih tako močni, vničijo. In še več, mašnik še dalje moli, in umirajočemu zdibuje za usmiljenost božjo, in kaj mislite, ktere besede pošilja k Bogu? Morebiti vam še nikoli niso bile povedane; toraj poslušajte jih! Mašnik nima družih besed, kakor Očeta, Sina in sv. Duha, in tako moli: „Razveseli, o Gospod! njegovo dušo pred svojim obličjem, in nikar se ne spomni njegovih starih pregreh. Akoravno je grešil, vendar Boga Očeta, Sina in sv. Duha ni zatajil, temuč je terdno veroval“. . . Vera v enega Boga v treh peršonah je tisto evangelijsko ženofovo zerno, ki v tako močno, in terdno in rodovitno drevo zraste. Če ta vera močne korenine v sercu naredi, tudi sad obrodi, ki za večnost zori.

4. Skrivnosti presv. Trojice ne moremo zapopasti. Oče je Bog, Sin je Bog, sv. Duh je Bog, in vendar niso trije bogovi, ampak en sam Bog. Vsaka peršona je večna, vsaka vsegamogočna, vsaka neskončna, vsaka nestvarjena; in vendar je le en sam nestvarjen, neskončen, vsegamogočen, večni Bog. Dasiravno je Sin od Očeta rojen, in se sv. Duh od Očeta in Sina izhaja, vendar le Sin in sv. Duh nista menj popolnoma, kakor Oče. — Spoznati moramo, da vse to je za nas nezapopadljivo, in noben človeški um ne more razumeti, kako so tri razločene peršone, in vendar le eden in ravno tisti Bog. To je velika skrivnost, in to skrivnost razumeti si prizadevati bi bila napéna izvedoželjnost. Vsak, tudi nar modrejši, mora svoj um veri podvreči. Sv. Bernard pravi: „Skrivnost sv. Trojice preiskovati, je prederznost; verovati jo, je pobožnost!“ Sv. Ambrož pravi: „Kader je od te skrivnosti govorjenje, vsak glas omolkne, ne le moj glas, ampak tudi glas angelov“. „Verovati mi je zapovedano, pa ne pripuščeno preisko-

vati“, tako govori tisti cerkveni učenik, ki je to skrivnost iztuhtati hotel, in je tako lepo posvarjen bil. Sv. Avguštin je namreč ob kraju morja se sprehajal, in to visoko skrivnost preiskoval; kar zagleda prelepega fantiča, ki je s sreberno žlico morje v majhno jamico črepal. „Kaj delaš, ti mali“, vpraša ga Avguštin. „Morje bom v to jamico črepal“. „O to je nemogoče, morje je tako nezmerno veliko, jamica pa tako majhna“. „Pred bo to meni mogoče, kakor pa tebi skrivnost presvete Trojice razumeti“. Ravno ta nauk, kakor angelj sv. Avguštinu, tudi nam kat. cerkev s praznikom presv. Trojice da: „Veruj in moli, ne hoti razumeti!“

Pa saj je toliko družih reči na zemlji, ktere z očmi viditi, občutiti in poskusiti zamoremo, in jih vendar ne zapopademo. Kako je to, da solnce že toliko tavžent let zemlji potrebno luč in gorkoto daje, in vendar nič od svoje svitlobe ne zgubi? — Tukej imaš bilko trave, zdaj mi pa povej, iz česa obstoji, in kako je postala, in zakaj ti z vso svojo pametjo kaj takega storiti ne moreš? — Ti še clo samega sebe razumeti ne moreš. Razloži mi, ktera reč v tebi dela, da serce tolče, in kri na vse dele tvojega telesa sem ter tje razganja, in na enkrat kri zastane, ti nič več ne vidiš in ne slišiš, ti si na nagloma mertev. Zakaj potlej tvoja kri nič več po žilah ne gre, zakaj je pred šla, in ktera reč jo je gnala? Tako bi te lahko še za sto drugih reči vprašal, in ti bi moral obmolkniti in reči: Jes ne vem.

Ali se bomo torej čudili, če natore in bitja neskončnega stvarnika s svojim slabim umom razumeti ne moremo? Mi hočemo veliko več slabost svoje pameti v ponižnosti spoznati, trojedinega Boga na svojih kolenih moliti, in terdno verovati, in le zato verovati, ker nam je to skrivnost razodel On, ki je večna modrost in resnica. Sam Bog spozna sebe popolnoma; nam je razodel, kolikor je treba; vsak človek mora pri tem ostati, kar nam je Bog razodel.

5. Vsi pobožni otroči kat. cerkve so bili od nekđaj tudi pobožni častivci in molivci presv. Trojice. V našo lastno spodbudo in podučenje vam povem le nektere izgleds.

V življenju sv. Barbare berem, da je v stanici za kopanje, kteri je oče dva okna napravite vkažal, Barbara pa je še tretjega dostaviti dala, da bi veden spomin presvete Trojice pred očmi imela, dasiravno je zato morala veliko preganjanja prestati.

Marljiv častivec presv. Trojice je bil sv. Frančišek Folian. Vse, kar je delal, je obračal na to sveto skrivnost, vse, kar je

imel, je bilo tako narejeno, da mu je podoba presv. Trojice pred oči stavilo. Čez dan je pogostoma pri svojem delu po trikrat pokleknil, ali pa je trikrat zaporedoma molil: „Čast bodi Bogu Očetu, Sinu in sv. Duhu;“ pri mizi je svoj kruh s tremi križi požegnal, in ga v tri kosce razdelil; in nikoli ni več jedel, kakor tri jedi, njegova izba je bila v tri vogle zidana, njegova miza in stoli so imeli po tri noge, da ga je vse na presv. skrivnost trojno—edinega Boga opominjalo. — Če tudi ni potreba, da bi take posebnosti počenjali; vendar se pa od sv. Frančiška Foliana učimo, naj mi, ki smo stvarjeni po podobi trojnoedinega Boga, trojedinemu Bogu z otročjo pobožnostjo služimo, in mu vse svoje dela, vse svoje djanje in nehanje darujemo.

6. Častimo presv. Trojico s tim, da bomo, kakor cerkev želi, vsaki dan, vsako imenitniše delo z znamenjem sv. križa v imenu presv. Trojice začeli in dokončali; da se bomo tiste lepe molitvice naučili in jo molili: „Čast bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu, kakor . . .“ (Kdor zjutrej, opoldne in zvečer tri: Čast bodi Očetu . . . moli, zamore vsakdan 300 dni odpustkov zadobiti, kdor pa to trikratno molitev vsak dan skoz celi mesec opravlja, zamore tisti dan, ko zakramenta sv. pokore in sv. Obhajila prejme, popolnoma odpustek zadobiti. Ti odpustki se zamorejo tudi dušam v vicah v prid obrniti). Pap. Pij VII. 11. julija 1815.

Lepa molitev v počeščenje presv. Trojice je tudi ta: „Svet, svet, svet si ti, Gospod, Bog vojskinih trum! Nebo in zemlja sta polna tvoje časti. Čast bodi Očetu, čast Sinu, čast sv. Duhu.“ (Na to molitev je Pap. Klemen XIV. 26. junija 1770 za vsaki dan, ko se moli, 100 dni odpustka dovolil; in popolnoma odpustek tistemu, ki jo vsak dan skoz celi mesec moli; tisti dan pa, ko odpustek dobiti hoče, mora se spoved, Obhajilo in molitev po namenu sv. cerkve opraviti.)

Hotel bi vam tudi svetovati, da bi častili presv. Trojico tako, kakor jo je častila sv. Zofija. Le-ta bogaboječa žena je imela tri hčere; eni je bilo ime Fides, drugi Spes, in tretji Karitas. Fides, nar večja, je bila stara 12 let, Spes, srednja 10 let, in mlajša Karitas je bila 9 let stara. Te tri deklince so bile sicer slabega života, imele so pa toliko terdnjše in močnejše serce, da se niso vstrašile za kerš. vero nar grozovitniše martre terpeti. Fides je na razbeljeni rož veržena bila; ogenj ji pa ni škodoval, torej je bila ob glavo djana. Spes se je nekoliko časa v razbeljeni smoli in masti kuhala, potem so ji tudi glavo odsekali. Ravno tako je tudi Karitas martrana bila. Zofija, njih mati, je terpljenje in smert svojih hčer z lastnimi očmi gledala, vendar ni žalovala in jokala,

kakor bi bila marsiktera druga mati storila, veliko več se je veselila in rekla: „O jes srečna in zvoljena mati! ki sem vredna postala s svojimi tremi hčerami počastiti presv. Trojico!“

S k l e p.

Vsak človek dobi pri sv. kerstu te tri prelepe hčere: Fides, Spes in Karitas, to je: vero, upanje in ljubezen, s kterimi bi imel častiti presv. Trojico. Z vero namreč, da terdno verujemo, česar zapopasti ne moremo. Ti veruješ, kaj ne, da na Laškem stoji mesto Rim, čeravno ga nisi nikoli videl, pa so ti pametni možje od njega pripovedovali; tudi to, da je edini Bog v natori, in trojen v peršonah, ti oznanujejo in pravijo modri, zastopni možje, sv. učeníki, kteri so čudeže delali, in kerščevali v imenu Očeta, Sina in sv. Duha; sv. mučenci, ki so prelivali svojo lastno kri, in tako spoznali, pa pričali trojno—edinega Boga. Kar so ti sveti možje oznanovali in pričali, za kar so svojo kri prelili, boš menda veroval tudi ti. — Z upanjem počastimo presv. Trojico, če se terdno zanašamo na obljube božje, in mogočnost Boga Očeta, na zasluženje Jezusa Kristusa, na dobrote sv. Duha; da, ako pobožno, bogaboječe živimo, bomo se vredne storili, bomo dosegli odpuščenje grehov, posvečujočo gnado božjo, in večno zveličanje. — Z ljubeznijo zadnjič počastimo tri božje peršone, če od posvetne, nečiste ljubezni svoje serce odtergamo, in v njem zažigamo sveto čisto ljubezen, ktere pleme bo švigalo gori proti nebu, kjer prebiva Oče, Sin in sv. Duh, trojno—edini Bog, kteremu bodi čast in hvala vekomaj. Amen.

Pridiga za praznik presv. rešnj. Telesa.

(Začetek in kerš. praznovanje tega dne; gov. F. R.)

„Ta je kruh, ki je prišel iz nebes“. (Jan. 6, 58.)

V v o d.

Znano vam je, da je služba božja obdana z veliko množico cerkvenih obredov ali sv. ceremonij, izmed katerih ima vsaka svoj lep in naučen pomen. Dostikrat ste zraven, pa ne veste, kaj to in drugo pomenja; pa vendar je treba, da zastopite tudi te cerkvene obrede, da ne bote le samo telesno pričujoči pri službi božji.

Danes je praznik presv. rešnj. Telesa, to je tisti dan, na katerem rešnje Telo Jezusovo v ponižni podobi belega kruha posebno molimo in častimo. Veliko vas je prišlo danes na to praznovanje v domačo cerkev, veliko jih je prišlo tudi iz sosednih in celo iz daljnih krajev sem, da bi z nami praznovali današnji dan. Obhajali bomo z Najsvetejšim procesijo iz cerkve, skoz vasi in čez polja pa spet v cerkev nazaj, potem pa bo velika sv. maša. Ali pa dro tudi veste, zakaj se današnji dan tako slovesno in veličastno praznuje, in kaj vse to pomenja, kar bote videli? — Vem, da marsikteri izmed vas na to ne bi zamogel pravega odgovora dati, zato hočem danes enim v poduk, drugim pa v spodbudo na kratko razložiti:

1. Kako se je praznik rešnj. Telesa začel?
2. Čemu je tega dne procesija s presv. rešnj. Telesom?

Rad bi po svojej moči počastil presv. kruh, kateri je prišel iz nebes; zatoraj pazno poslušajte, kaj vam v čast najsvetejšemu zakramentu povem.

R a z l a g a.

I. Že od nekdanj se je obhajal v kat. cerkvi spomin na zadnjo večerjo, pri kateri je Sin božji postavil in nam zapustil presv. zakrament rešnj. Telesa; obhajal se je ta spomin in se še obhaja na veliki četertek. Ker je pa v velikem tednu toliko cerkvenih opravil, in ker sv. cerkev vzlasti te dni prav posebno pre-mišljuje terpljenje našega zveličarja, zato se je prestavilo veselo praznovanje rešnj. Telesa na poznejši čas. Praz-niku je pa bila še posebno sledeča dogodba vzrok.

a) Okoli leta 1230 je živela v mestu Lüttich imenovanem neka nuna po imenu Juliana. Po svojem neizvidljivem sklepu je obudil Bog v tej ženi gorečo željo, da naj v svojem samostanu posveti eden dan v letu posebnemu počehčenju presv. rešnj. Telesa. Razložila je svoje misli svojemu škofu Robertu in več drugim duhovnom. Ti so njen nasvet preiskali, ga za dobrega spoznali, in so obhajali zares leta 1247 pervikrat v mestu Lüttich na Nizozem-skem z vso slovesnostjo praznik presv. rešnj. Telesa. Ko je poz-neje eden prej imenovanih duhovnov, Jakob Pantaleon, kot Urban IV. papež postal, tedaj je poterdil to praznovanje in rad bi ga bil upeljal po vsej kat. cerkvi, vendar on je prej umrl.

b) Da se je ta praznik upeljal, temu je bil še eden prav zdaten vzrok. Iz začetka so prejemale verni kristjani presv. rešnje Telo v obeh podobah; da se pa njemu v podobi vina, ki se lahko zlije, kmalo skisa, težko dobi, ne bi nečast storila, zategavoljo so začeli sv. rešnje Telo s časom le samo v eni podobi sprejemati. Zdaj so pa nastali krivoverci Albigenzarji, ki so drugače učili. Nekteri so tajili, da je Jezus že v vsakej podobi cel ali ves pričujoč; drugi so pa celo tajili, da je Jezus v presv. rešnj. Telesu bistveno pričujoč. — Sv. cerkev ima pa navado, da očitno izreče ravno tiste resnice, ki se jej tajé; in da svojo vero in ravno te resnice tudi v svojih cerkvenih obredih očitno kaže. Tako se je tudi tukaj zgodilo. Ko je leta 1311 obhajal papež Klement V. v mestu Vienne na Francoskem občni cerkveni zbor, tedaj je bil praznik presv. rešnj. Telesa za celo cerkev oznanjen in upeljan.

c) Sveti Tomaž Akvinčan je zložil za ta praznik prelepe cerkvene pesmi „Pange lingua, Lauda Sion, Adoro te supplex“ in druge, ktere se popevajo pri procesiji tega dne. Sveta cerkev

želi in kat. kristjani se tudi radi potrudijo, da po vsej moči počasté presv. rešnj. Telo, kedar se nosi v očitnej procesiji zunaj cerkve okoli. To se pa ne zgodi zategavoljo, ko da bi Bog dopadenje imel nad zunanjo lepotijo, temoč le zategavoljo, da mi očitno kažemo, kako radi bi mi očitno in dostojno počastili Boga pred vsemi ljudmi, ker je resnično pričujoč v presv. rešnj. Telesu. In ker se to praznovanje ne more obhajati ravno tistega dne po vseh cerkvah dosti lepo, zato je bilo to godovanje po nekterih krajih prestavljeno na druge dni, bodi si na dan farnega patrona, na kako nedeljo, ali na obletnico žegnovanja te cerkve. Od tega pride, da je tu pa tam somenj ali žegnovanje združeno s procesijo presv. rešnjega Telesa.

II. Tako sem vam povedal, kedaj in zakaj se je začel praznik sv. rešnj. Telesa. Vi vidite, da je ta praznik eden izmed novejših, da je bil še le pred nekaj čez šest sto let upeljan. Praznoval se je na prizadetje nune Juliane najprej v mestu Lüttich leta 1246, pozneje je pa bil leta 1311 od papeža Klementa V. zaukažen po vesoljnem zboru.

Pa vprašati bi kdo zamogel: Čemu se pa obhaja tega dne procesija s presv. rešnj. Telesom? kaj pa s tem doseči hočemo?

a) Glejte kristjani! s to procesijo hočemo mi očitno spoznati in svetu pokazati svojo vero v ta presv. zakrament. Dokler se neverci in krivoverci pri božjej službi tako rekoč poskrijejo v svoje tempeljne, med tem gremo mi v očitni procesiji ven iz cerkve, da bi jasno svojo vero na znanje dali, da je Jezus v sredi med nami. Zatoraj zapoje duhoven tudi glasno začetek čveterih evangelij, tako imenovane initia, ki pričo dajejo, da je naš Zveličar Sin božji, njegov nauk toraj resničen. Ljudstvo pa vstane in se pokriža, ko da bi hotlo glasno izreči, da so vsi pripravljeni svoje življenje dati za Kristusa in vero njegovo. Zveličar je pa rekel: „Kdor me bo pred ljudmi spoznal, tega bom tudi jaz spoznal pred svojim nebeškim Očetom“. (Mat. 10, 32.)

b) S to procesijo hočemo Jezusa tudi moliti, hvaliti in častiti. H temu povabi duhoven vse zbrane kristjane, ko zapoje iz začetka: „Pange lingua gloriosi“. Na to pa pevci pesem dalje pojó: „Vsi jeziki počestite našega zveličarja!“ Radi bi mi skazali Jezusu po tem očitnem počeščenju vsaj nekaj posebne časti, ker se on ravno v tem presv. zakramentu toliko zasramuje in preklinja od hudobnih in nevernih ljudi. Svojo vero in svoje počeščenje pa s tem pokažemo, da s spoštovanjem pokleknejo, ke-

dar se nese presv. rešnje Telo memo nas in kedar se sv. žegen daje. Kdor tega storiti noče, tak taji, da veruje, da je Jezus bistveno pričujoč v tem presv. zakramentu, tak pa naj tudi procesiji blizo ne pride, da ne bo pohujšanja dajal dušam, ki so pobožnejše od njega. Naš zveličar pa pravi: „Kdor me bo pred ljudmi zatajil, tega bom tudi jaz zatajil pred svojim nebeškim Očetom“. (Mat. 10, 33.)

c) Na tej procesiji hočemo pa tudi blagosloviti naše hiše, vasi, pota in polja s tem, da z Najsvetejšim memo hodimo. Mi prosimo Boga, da bi po moči tega presv. zakramenta bili obvarovani treska in hudega vremena, kuge, lakote in vojske, nagle in neprevidne smerti, pa tudi vsega hudega na duši in na telesu. Zatoraj se obernejo duhoven pri vsakem evangelju na drugo stran, storé s presv. rešnj. Telesom znamnje sv. križa in rečejo zraven: „Coelesti benedictione . . . z nebeškim blagoslovom naj bo blagoslovljen, obvarovan in ohranjen ta le kraj, njegovi prebivavci, in sad zemlje v imenu Boga Očeta, Sina in sv. Duha“. Na mesto ljudstva pa odgovarjajo pevci: „Amen, tako prosimo, tako želimo!“

d) Zadnjič hočemo po tej slovesni procesiji sebi napraviti še lep dan dušnega veselja. Saj je to godovanje vesel dan vsem farmanom, posebno pa mladenčem in devicam. Po nekterih krajih napravljajo mladenči presv. rešnj. Telesu častno stražo, tako imenovane strelce. Takošni naj ne pozabijo, da imajo pobožno in spodobno se obnašati ko pridni mladenči, pa zabraniti tudi vsak polom, vpitje in razujzdanje še pri drugih. Dan veselja je ta dan posebno keršanskim devicam, in lepo znamnje je za kak kraj, ako v njem veliko devic hodi za procesijo rešnj. Telesa. Ako pa dekleta terdijo, da so že prevelike in preodrasle, da za tega voljo ne gredó več za procesijo, takošnih nedolžnost je že dosti sumljiva. Saj ni le samo otrokom dolžnost, biti nedolžnega in deviškega serca, temuč tudi odrastlim. O čistih devicah pa pravi sv. pismo, da hodijo v nebesih za božjim Jagnjetom, kamorkoli gre, ker so brez madeža in nedolžne.

S k l e p.

Keršanske duše! vesel god praznujemo danes; praznujmo ga tako, da bo naše praznovanje Bogu dopadlo. Vsi ponižni počastimo v zakramentu Jezusa, na kolenih ga molimo, našega zveličarja. Na altarju on stanuje, če ga tudi vidit ni; živa vera nam spričuje, kar ne vidijo oči: da v podobi kruhovi živi. Amen.

Kratko — pa dobro.

Vnebohod Jezusa Kristusa.

(Jezus gre slavno z zemlje v nebesa.)

„Gospod Jezus, ko jim je bil izgovoril, bil je v nebo vzet“. (Mark. 16, 19.)

Vvod. 33 let je J. hodil po zemlji, ki mu je le ternje rodila. Danes se napravlja, zapustiti jo in pelje svoje učence seboj na oljsko goro. Tu so ga videli na zemlji klečati, moliti, kervavi pot potiti . . . tu hoče jim tudi pokazati svojo božjo moč in lepoto: Tu gre slavno z zemlje v nebesa. To danes!

Razlaga. Lepo in slavno so se vernili vojskovodji domu, ko so nasprotnika zmagali. Sv. Avguštín sam pravi, da želi videti tedaj mesto Rim. Pa veliko slavnejši se je Jezus vernil v nebesa.

a) Vojskovodja je stal na pozlačenim vozu, naj lepši konji so bili vpreženi ali še clo ljudje. Res lepo, zraven pa vendar tudi priča človeške slabosti. Vojskovodja ne more iz samosvoje moči, drugi ga morajo vleči! Jezus pa iz svoje moči! „Ko jim je bil izgovoril . . . Zatoraj so tudi učenci stermeli in gledali . . .

b) Vojskovodja ni sam se peljal v mesto, za njim so šli vjeti vojaki, vklenjeni so bili, in so vpili in zdihovali. Tudi za Jezusom so šli jetniki, pa oproščeni in vsi veseli: Peljal je seboj vse pravične starega testamenta, ki so v predpeklju . . . Oh vesel dan: njih želje so dopolnjene, njih ketine so stergane . . .

c) Mestni prebivavci so zmagovalca častno sprejeli, mu prepevali čast in slavo. Še bolj slavno so sprejeli Jezusa v nebesih Angelji božji so mu šli naproti: „Oprite se večne vrata, kralj večne slave pride . . .“

d) Posebno lepo pa je bilo, ko je mestni predstojnik zmagovalca nagovoril, se mu zahvalil in mu zlato krono na glavo posadil. Tudi Oče neb. je svojega Sina J. lepo sprejel. Jezus je stopil predenj in mu rekel: „Oče! dokončal sem delo, katero si mi naložil na zemlji, — zaterl sem nevednost in tmino, greh, smert, pekel . . . zdaj pa daj mi — tudi človeku — tisto čast in slavo, katero sem pri tebi imel kot Bog od vekomaj“. In Oče mu reče: „Vsedi se ob moji desnici, tebi tudi kot človeku izročim oblast vladati cerkev, zmagovati njene nasprotnike in enkrat soditi žive in mertve.

Sklep. Tako slavno je Jezus šel v nebesa, tudi nam pripravljat mesto . . . Glejmo večkrat v nebesa, hodimo za Jezusom, in mi učenci enkrat pridemo tje, kjer je naš mojster v večno veselje! Amen.

6. povelikonočna nedelja.

(Jezus skerbi, da odrešenje ostane vekomaj.)

„Kader pride Učenik, Duh resnice, on bo pričeval od mene“. (Jan. 15, 26.)

V v o d. Učil je J., umerl za nas, ali je mar njegovo delo dokončano? Nič bi nam ne pomagalo, da je J. vse to storil, ako bi ne bil oskerbel, da njegovo odrešenje ostane do konca sveta in da se ga zamorejo vdeležiti vsi ljudje. Zatorej se je po vstajenju pogovarjal o božjem kraljestvu. Pokazal vam bom, čemu da je bilo treba, da J. skerbi za to, da njegovo odrešenje ostane do konca sveta?

Razlaga. Za to:

a) ker je prišel odrešit vesoljni svet. „Tako je Bog ljubil svet . . . Pa vsi so grešniki vseh časov in vseh jezikov. Odrešil je vse, ki so bili pred njim in za njim. Zatorej je tudi treba tako napraviti, da vsi . . .

b) ker se nihče ne sili, da se vdeleži J. odrešenja. Zlato in srebro v zemlji človeku nič ne pomaga, kopati mora, da ga dobi. Tudi J. odrešenje mora človek sam poiskati: „Ako ne bo kdo prerojen v vodi in sv. Duhu, ne pojde v nebesa . . .

Zatorej je J. moral tako napraviti, da je vsakemu pot odpert do odrešenja . . .

c) ker je videl in vedel, da bojo sovražniki si prizadevali zatreti njegovo odrešenje. Današnje sv. evang. nam popisuje, kako se bo godilo njegovemu odrešenju. In ali ni bilo tako? Zatorej je bilo treba postaviti J. odrešenje na terdno skalo, da je ne zmagajo . . .

Sklep. Kaj ti pomaga, ako vidiš od daleč veliko zlato goro, pa do nje ne moreš. Kaj bi pomagalo, da nas je J. odrešil, ako si ga pridobiti ne moremo? Treba je torej bilo in J. je tudi za to oskerbel in v prihodnjič vam pokažem kako? Hvaljen bodi toraj J. K., ker je vesoljni svet odrešil! Amen.

Binkoštna nedelja.

(Kako sv. Duh dela, da J. odrešenje ostane vekomaj? Sv. Duh ohranja Jez. nauk.)

„Učenik sv. Duh, on vas bo vse učil in vas bo opominjal vsega, kar koli sem vam rekel“. (Jan. 14, 26.)

Vvod. Jezus je bil mož beseda; večkrat je obljubil sv. Duha. Poslal ga je in ravno sv. Duh je, ki skerbi in dela, da J. odrešenje ostane do konca sveta. J. je bil učenik, duhovnik in pastir, ravno to je tudi sv. Duh. On skerbi in dela, da ostane to, kar je J. storil kot učenik.

Razlaga. Sv. Duh je v sv. cerkvi in dela:

1. da ona J. nauk oznanuje:

a) brez vse zmote (dokaže se);

b) z veliko močjo (pokaže se, kako sv. cerkev čudeže dela in pošilja misijonarje).

2. Razsvitljuje ljudi.

a) da imajo dobro voljo iskati resnico (že pri sv. kerstu se vsadi seme sv. vere);

b) da spoznajo sv. resnico in jo sprejmejo v verno serce in

c) da se vere terdno deržé, jo spoznavljajo in po njej ravnavajo.

Sklep. Danes je rojstni dan sv. cerkve; pri njej je sv. Duh, ki dela, da ostane Jezusov nauk . . . o verujmo in deržimo se ga! Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Kronik Jan. je dobil mestno faro Pliberk, pa se jej je zavoljo bolehnosti odpovedal, in Pliberk je razpisan do 22. maja; za provizorja gresta: Č. g. Ledvinko Alois v Pliberk, in Maierhofer Juri v Kamp. Tudi č. g. Fik Franc se je odpovedal fare Mengiš v Ljublj. šk. — Faro Sveče (Waitschach) je dobil č. g. Steiner Mat.; č. g. Kikel Tom. je postal kanonik v Velikovecu. Prestavljeni so č. g. kaplani: Leder Jan. v Pliberk, Sternad Jož. na Rudo, Globočnik Jan. v Labod, Rainer Jož. v mesto št. Lenard, Milar Anton na sv. Višarje, Stembou Martin v Černo. Č. g. Wuzela Ant. pride za časom. beneficijata v Hüttenberg. — V začasni pokoj se poda Pobožnik Fr. kaplan. — Umerla sta č. g. O. Fr. Scherer, spiritual pri jezuitih v št. Andrašu, in Kulnik Greg. fajm. v pokoju. R. I. P.

Lavantinska škofija. Č. g. Satler Mart. je postal fajmošter v Monspergu; čast duh. svetovalstva podelila se je č. g.: Bosini Jož. mestnemu fajmoštru v Slovenjem gradu, in Jeraju Jož., k. v. dvornemu kapelanu in konz. tajniku. — Umerl je č. g. Vinc. Novak, fajmošter v spodnji Polskavi. R. I. P.

Ljubljanska škofija. Č. g. Val. Ravnikarju, penzionistu v Ljubljani, je podeljen Ravbarjev beneficij pri stoljni cerkvi. Čast. g. Jan. Klapšič, fajm. v Ovsišu, se poda v pokoj.

Terziška škofija. Č. g. Thaler Tom. je postal fajmošter v Rojanu, č. g. Kun Ant. pride za duh. pomoč. v Opčino, od tam Sila Mat. k sv. Jakobu v Terstu za duh. pomoč., č. g. Aleš Ant. bo sprejet v nemški vitovski red in bo faro Semič na Dolenskem (Kranjskem) prevzel, č. g. Planinšnik Jan. je dobil kuracijo Golac, na njega mesto v Vranjo gre Pekulič Pet. za administratorja, č. g. Zalokar Flor. gre za kaplana v Lokvo, na mesto njega pride Pekulič Franc. — Č. g. Sitar Fr. je stopil v počitek. — Umerla sta: visokoč. g. Toth Jož. v pensionu v Terstu, bivši Superior pri c. k. morskem Brodju, in č. g. Dobrila Juri bivši administrator v Zamasku. R. I. P.